

Istanbuldan Ayrılacaklar İçin Tebliğ

**Vilâyet, Karadeniz Havalisine Gidecek
Beyannameye Tâbi Yolcuların Hareket
Edecekleri Gün ve Saatleri Bırdırıyor**

Hükümetin gösterdiği kolaylıktan istifade ederek Anadoluya gidecek vatandaşların listeleri tamamlanmış, Karadeniz iskele ve istasyonlarına gidecekler için de vapurlar hazırlanmıştır. Bu vapurların hareket gün ve saatleri hakkında vilâyetçe bir tebliğ neşrolunmuştur. İlk sevkiyat, 1 mayısta Tırhan vapuru ile yapılacak, aynı gün Aksu vapuru da diğer bir kafile ile yola çıkacaktır. Müteakip günlerde sevkiate devam olunacaktır.

İngilizlerin Akdenizde Müdafaa Hazırlıkları

İngilizler, Almanyanın önümüzdeki aylar zarfında Akdenizde yapacağı tahmin edilen taarruz hareketlerine karşı müdafaa tedbirlerini almakta bir an vakit kaybetmemektedir. Filhakika İngiltere, vakitli Fransız donanmasında karşı olduğu gibi, bu defa da Fransa ve İspanyaya karşı kat'î ve seri bir teşebbüste bulunmaya mecburdur. İngiliz matbuatı da şimdiden Akdeniz meselesiyle meşgul olmaya başlamıştır ve hükümeti hiç olmazsa bu sahada teşebbüs hamlesini Almanya'ya terketmemeye davet etmektedir.

M. Zekeriyâ SERTEL

Balkan harbi Akdenize-intikal etmek üzeredir. Evvelki gün Almanların Akdenizde askeri bir taarruza geçmek için yaptıkları hazırlıkları anlatmaya çalışmıştım. Garbi Akdenizde bir siyasi taarruz halinde tezahür eden bu faaliyet süratle inkişaf etmektedir.

Şimali Afrikadaki Fransız üslerini ve Akdenizdeki Fransız donanmasını elde etmek için Vichy hükümeti ile cereyan eden müzakerelerin hayli ilerlediği haber veriliyor. Vichy hükümetinin üç büyük arzusu vardır ki, Almanya bunları yerine getirmek vadiye Vichy hükümetini kaldırma çalışmaktadır. Vichy'nin birinci derdi açıktır. Amerika ve İngiltere Fransaya kâfi derecede erzak veremiyorlar. Berlin işgal altında olmayan Fransız halkını açlıktan kurtarmayı vadediyor. Fransanın ikinci derdi Alman üsleri kamplarında bulunan iki milyon Fransız evlerini ve ailelerine dönmelerini temin etmektir. Almanya bunların mühim kısmını tahliye edeceği ni söylemektedir. Fransanın üçüncü arzusu da işgal altında bulunan Fransa ile normal münaşebetler tesisidir. Almanya bunu da temin edeceğine söz vermektedir. Gerek Darlan'ın, gerek Marsa Matruh'un Berlin'e karşı yu muşatması, ve Vichy hükümetini Alman taleplerini bir dereceye kadar tatmin etmeye sevk eden bu üç amil, Almanyanın Vichy hükümetine karşı kullanmakta olduğu üç büyük silâhtır. Vichy hükümeti henüz Alman tekliflerini kabul etmemiştir. Fakat müzakerelerin hayli ilerlediğine şüphe yoktur.

Berlin, İspanya üzerinde siyasi tazyik icra edildiği hakkındaki haberleri tezkiz ediyor. Fakat Almanyanın, Franco hükümetinin iştiraki ile veya iştiraki olmaksızın Cebelitarıkta inmek istediğine şüphe yoktur. İhtimal ki, İspanya fiilen mihrere itihak etmeyecek veya Almanya yanında yer almayacaktır. Fakat galp bir ihtimalde göre Alman askerlerinin kendi topraklarından gemesine müsaade edecektir. Bu hususta Madritel Berlin arasında müzakereler cereyan ettigine de şüphe yoktur.

(Arkası Sa. 4 Sü. 1 de)

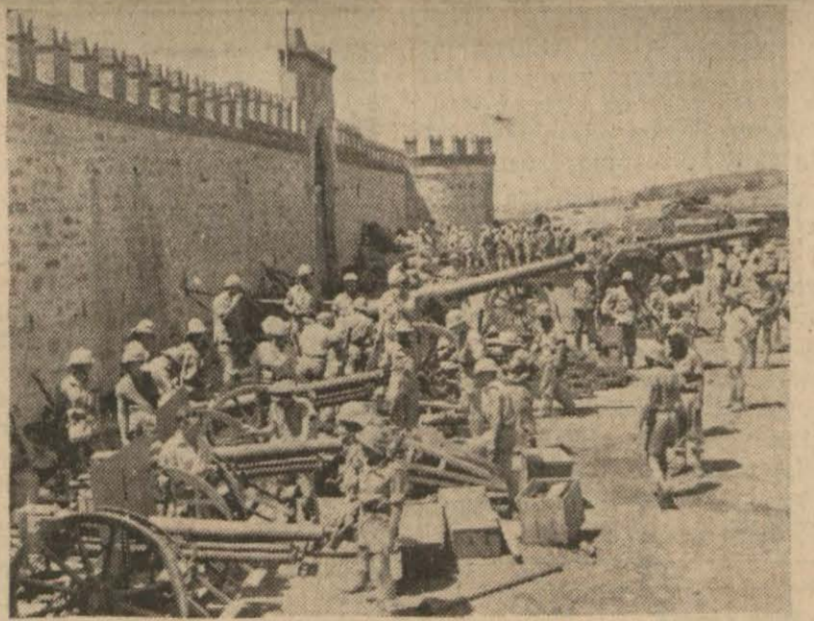
Amerika Bahriye Nazırı
Albay Knox

Millî Şefin Mukabil Tebrikleri

Ankara 25 (A.A.) — Riyaseti Cümhur umumî kâtipliğinden: Milli hâkimiyet bayramı ve çocuk haftası münasebetiyle asil ve necip duyguları havi olarak yurdun her tarafından aldıkları tebriklerden mütehasşis olan Reisicumhur İsmet İnönü, teşekkür ve karşılık tebriklerinin ibrâğına Anadolu ajansını tavsiye etmişlerdir.

Mareşal Çakmak'ın teşekkürleri

Ankara 25 (A.A.) — Genel kurmay başkanı Mareşal Fevzi Çakmak ulusal egemenlik bayramı münasebetiyle almış oldukları tebrik telgraflarına ve vesile ile ordu ve sahilinin hakkını ihzar edilmiş olan iyi temennilere karşı teşekkürlerinin ibrâğına Anadolu Ajansını tavsiye etmişlerdir.

Habeşistanda Méga kalesinin zaptı sırasında İtalyanlardan
iğtinam edilen toplar

Akdenizde Bazı Yerlere Daha Mayın Dökülecek Amirallığın Tebliği

Londra 25 (A.A.) — Amirallik dairesi, Akdenizde seyrisefain için tehlikeli muntakanın genişletilmiş olduğunu bildiren Amirallik tebliği ile atakadar olarak, bunun tebliğde bahis mevzuu edilen büyük muntakanın bir mayın tarlasına inkilâp ettiği demek olmadığının kaydedilmiştir. Bu malûmat, sulh halinde bulunan memleketlerin harp hareketi tehlikeleri ile karşılanabilecekleri bu muntakaya girilecek gemileri haberdar etmek için enternasyonal hukuk mucibince verilmektedir. Daha evvel baska bir haber verilmeden bu muntakaya mayınlar dökülebilecektir.

Londra 25 (A.A.) — Akdenizde seyrisefaine tehlikeli muntakanın genişletilmiş olduğunu bildiren Amirallik tebliği ile atakadar olarak, bunun tebliğde bahis mevzuu edilen büyük muntakanın bir mayın tarlasına inkilâp ettiği demek olmadığının kaydedilmiştir. Bu malûmat, sulh halinde bulunan memleketlerin harp hareketi tehlikeleri ile karşılanabilecekleri bu muntakaya girilecek gemileri haberdar etmek için enternasyonal hukuk mucibince verilmektedir. Daha evvel baska bir haber verilmeden bu muntakaya mayınlar dökülebilecektir.

AFRİKA CEPHESİ

Libyada 200 Bin Mihver Askeri Var Habeşistanda Dessie Mıntakasında Son Mukavemet Kırıldı

Londra, 25 (A.A.) — Vichy'de neşredilen bazı raporlara nazaran Libyadaki Alman ve İtalyan ordusunun mevcudu 200.000 kişiden ibarettir. Mevcut iki zırhlı fırka ile 1.200 tayıyre de bu kuvvetlere dahil bulunmaktadır. Almanlar evvelâ 60.000 kişilik bir ordu nakletmişlerdir. Fakat daha sonra hava yolu ile mühim takviye kitaları almışlardır. Tanklarla kamyonlar, pazardesi günü filo tarafından şiddetle bombardıman edilen Trablusgarp limanına vapurla getirilmiştir.

İngiliz resmî tebliği

Kahire, 25 (A.A.) — "Tebliğ, Libyada düşman, dün, Tobruk'un dış müdafaalarına karşı yeni bir hücum yapmıştır. Bu hücum, düşmana ağır kayıplar verdirilerek püskürtülmüş ve bir milletati Al-

(Devamı Sa. 5 Sü. 4)

AMERİKA Kararlar Arifesinde

Malzeme Nakleden
Gemiler Filonun
Himayesine Veriliyor

Ayrıca Karakol Gemileri Konacak

Bahriye Nazırı "Aksi
Halde Biz de Mağlûp
Oluruz," Diyor

Vaşington 25 (A.A.) — İyi haber alan Vaşington mahfellerinde dün akşam söylendiğine göre Roosevelt, "Amerika imalât-hanesinden, İngiliz ateş hattına, gönderilen harp malzemesinin himayesi hakkında bir karar vermiştir. Bu hususta fazla malûmat alınmamakla beraber Roosevelt, in harp malzemesi nakleden vapurları Atlantikte Groenland'a veya İzlanda'ya kadar belki de ilk 1.000 mil mesafede Amerikan harp gemilerinin himayesi altına almak niyetinde olduğu zannedilmektedir. Reiscicumhurun yakınları az zaman içinde çok şeylere intizar edilmesi lâzım geldiğini söylemişlerdir.

(Devamı Sa. 5 Sü. 3)

YUNANİSTAN'da

Almanlar Limni'yi Dün İşgal Etti

Adadaki Küçük Elen
Garnizonu 4 Saat
Mukavemet Gösterdi

Balkan Harekâtında

Almanların Verdiği
Zayıf 45 - 50
Bin Tahmin Ediliyor

Atina 25 (A.A.) — Alman kıtaları, bu sabah saat 5 de, Çanakkalenin yakınında bulunan ve sevkuleceği ehemmiyeti olan Yunanlıların Limni adasına çıkmıştır. Piyade ve Polisten mürekkep olan küçük Yunan garnizonu müstevliler karşı dört saatten fazla harbetmiştir. Daha evvelce Semendire adasını işgal etmiş olan Alman kuvvetleri Limniye taarruz etmeden evvel bir ultimatom vermişlerdir. Semendire adası Limninin 30 mil şimali sarkisindedir.

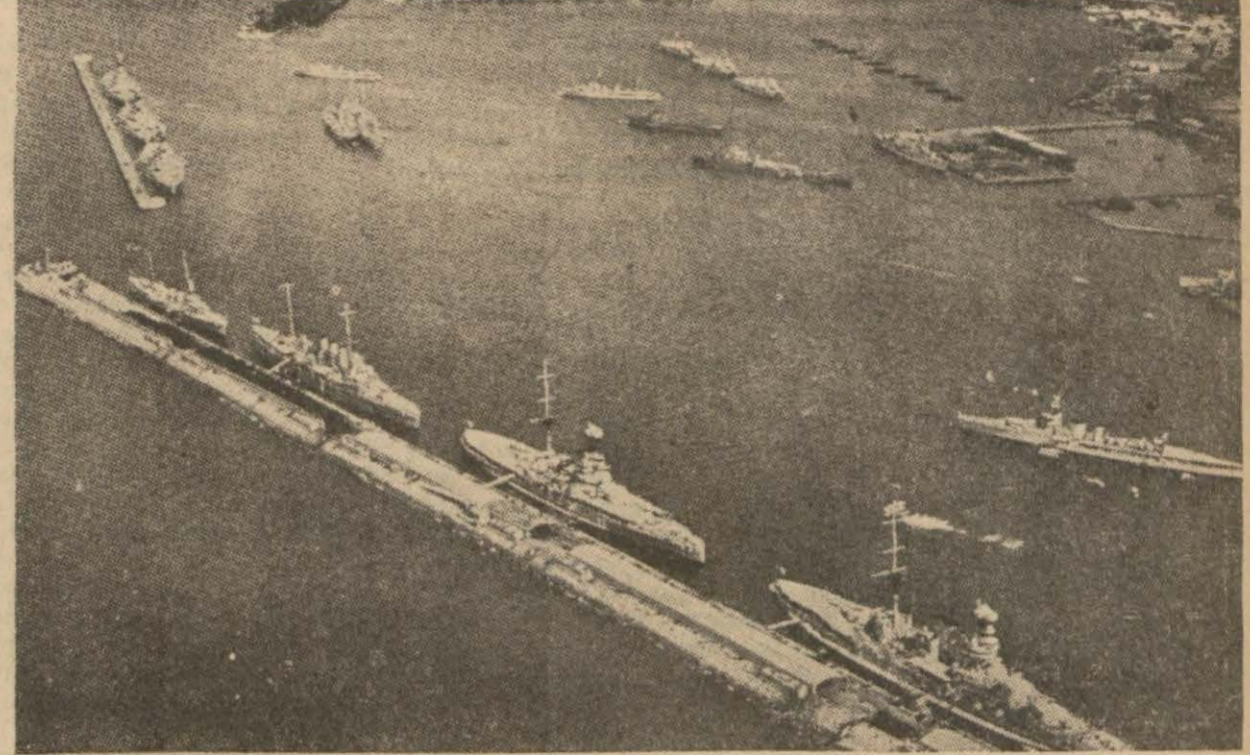
Bu mesele hakkında nesrolunan resmî Yunan deklârasyonunda deniliyor ki:

(Devamı Sa. 5 Sü. 5)

Bugün TAN Sütunlarında Büyük Satış

Yazan: Vicki Baum Çeviren: Ha - Ça

- Bugün nesre başladığımız bu tefrikada, genç bir satıcı kızın hayatını bulacaksınız. Öyle bir hayat ki, baştan başa fırtına, ve ihtiraslarla doludur.
- "Büyük satış" aşk ve heyecanla örülmüştür. Ve sizi sonuna kadar zevkle sürükleyecektir. Lütfen dördüncü sayfamızı çeviriniz.

Cebelitarıkta toplu bir halde bulunan İngiliz harp gemilerinin tayıyreden görünüşü

Ribbentrop İstişarede Bulunuyor

Reuter, Schulenburg
İle Papen'in Seyahati
Hakkında Diyor ki:

Bu Temaslar Şarkta Siyasi
Bir Taarruzla Alâkâh Olabilir. Fakat Rusya Müstakil Bir Siyaset Takibine Devam Edecektir.

Almanyanın Moskova Büyük
Elçisi Von Schulenburg

Londra 25 (A.A.) — Reuter ajansının diplomatik muhabirî bildiriyor:

Almanyanın yakında garpta yapmak istediği hareketleri tayin ve tesbite yaraması muhtemel olan bir takım müzakereler Paris'te cereyan ettiği bir sırada Von Ribbentrop Sarkta siyasi ve belki de askeri taarruz hakkında Almanyanın Moskova ve Ankara büyük elçileri Von Schulenburg ve Von Papen ile istişarelerde bulunmaktadır. Sovyetler Birliğinin tutacağı yolun Alman planları üzerinde son derece müessir olacağına şüphe yoktur. Bu itibarla Moskova'nın takip etmesi en ziyade muhtemel olan siyasi hareket hattını anlayabilmek için Sovyetlerin son zamanlarda yaptıkları resmî beyanat ile bazı hareketleri gözden geçirmek lâzımdır.

Sovyetler Birliğinin Almanya ile akdettiği ademi tecavüz pakından sonra yaptığı en mânidar

(Devamı Sa. 5 Sü. 6)

BİR İNGİLİZ FİLOSU

Dün Cebelitarıkta
Akdenize Doğru
Hareket Etti

La Linea, 25 (A.A.) — Ofi: İngilterenin "Ark Royal, ve "Argus", tayıyre gemileriyle "Renown", zırhlısı, "Sheffield, kruvazörü, diğer bir kruvazör, bir torpido filotillası ve üç denizaltı Cebelitarık'tan Akdeniz istikametinde hareket etmiştir.

Diğer taraftan Cebelitarıkta muayene için bulunmakta olan İspanyanın Uroja ve Maria Victoria vapurları da denize açılmışlardır. San - Sebastian vapuru İngiliz makamat tarafından alkonutmuştur.

Bir Kısım Yugoslav Tayıyreci ve Kıtaları Orta Şarkta

Kahire 25 (A.A.) Yugoslav kıtaları ve tayıyreci mihrere karşı mücadelede diğer müttefik kuvvetlere iltihak etmek üzere orta şarka gelmiştir. Bunlar halk ve müttefik kıtaat tarafından hararetle karşılanmıştır.

Yunanıstandan tahliye edilen sivil İngilizler

İskenderiye, 25 (A.A.) — Yunanıstandan tahliye edilen sivil İngilizler Selânikten İskenderiye'ye muvasalat etmişlerdir.

Berlin'in Vichy'ye Teklifleri

Fransa İngiltereye
Karşı Vaziyetini Tasrih
Ettiği Takdirde

Müsaadekârlıklarda Bulunulabilecekmiş!

Londra, 25 (A.A.) — Fransız hududunda bulunan müstakil Fransız ajansı muhabirî bildiriyor:

Almanların bugünlerde yapmakta oldukları tazyik neticesinde Vichy hükümetinde değişiklik yapılması ihtimali vardır. Dikkate sayan olan nokta Berlin'in bu işle hic alâkadar değilmiş gibi görünerek bu husustaki mücaadeleyi Fransız gazeteleri ile Laval taraftarlarına bırakmış olmasındır. Almanlar, Laval'ın şahsiyeti etrafında Fransada hâlâ çok dedikodu yapılmakta olduğunu ve bu sebeple tekrar isbâna getirilmesi için zamanın henüz müsait olmadığını takdir ediyorlar. Şimdi Almanlar Fransa hariciye nazırlığına de Briannon'un getirilmesi lehinde gayret sarfetmektedirler. Laval'e ilerde daha büyük vazifeler verilmek isteneceğine şüphe yoktur. İyi haber olan mahfillerde Mareşal Petain'ın Alman tazyikine müteveatt etmiverek hariciye nezaretine meslekine vetisme bir diplomat getireceği tahmin olunmaktadır.

(Devamı Sa. 5 Sü. 1)

GÜNLER GECERKEN

Her İşte Bir Hikmet Varmış Yazan: Refik Halid

Bir takım acip ve mantığa, insafa, adalete sığmaz görünen vakalar karşısında insanı ezeli hikmete inandırıp oyalanmaya çalışan dervisane yahut softaca fıkraları — ne derece ustaca tertip edilmiş olursa olsun — pek o kadar sevmem. Sevmem ama, yine de büsbütün unutamadığım gibi basım pek sıkıştığı zaman hatırlamaktan ve hatırlayınca da hafif bir teselli duymaktan geri kalmam. Meselâ, küçüklüğümde — bir yaşlı kadın, bir hâfiz efendi veya bir hacıbey mi, şimdi kestiremiyorum — biri bana şöyle bir hikâye nakletmişti:

Vaktiyle, dağ başına çekilip ömrünü namaz ve niyaz ile geçiren bir derviş bir gün bakmış ki, önündeki dere kenarına bir süvari inmiş; yılanmış, fakat içi altın dolu kemeri otlar arasında unutup gitmiş. Arkasından gelen bir baska atlı, aynı yerde su içmek için durmuş, kemeri bulmuş, sevinerek beline takmış ve voluna devam etmiş. Bir müddet sonra bir oduncu eşğini kakarak gelmiş, dinlenmek maksadıyla biraz uzanacağı sırada kemeri kaybeden süvari pürtelâs dönmüş, aramış, taranmış, nihayet oduncudan süphelenmiş; fazla tahkika lüzum görmeden köylünün bir kılıca basını ucurmuş!

Vakaları uzaktan seyreden derviş, baksızlığa karşı dayanamamış: "Allahım, demiş, adaletin bu müdür? Bir adama kemeri ni unutturur, bir baskasına buldurur, bir kabahatsizin ise boyunu vurdurursun!" Derhal hatiften bir nida gelmiş: "Ya kulum! Akılının ermediği işlere karışma! Zira kemeri kaybeden süvarinin babası vaktiyle o kemeri bulan adamın babasından altın dolu bir kemer asırmıştı. İşte, çalışan paravı oğluna iade ettim. Bası kesilen köylüye gelince, yirmi s kadar sene evvel altının babasını gizlice öldürmüştü; ona da cezasını verdim!"

Bu sözleri işiten derviş, hemen secdeye kapanmış ve sırtını bilmediği işler hakkında bir daha hüküm yürütmeye ahtı peyman etmiş. Acaba biz de, dünya ahvalinde gördüğümüz acayıp sahalara acıyıp itirazda acele etmesek, her olan seyde bir gizli hikmet sezerek nihai adaletin tecellisini mi bekleysek?

ENKAZ ARASINDA

Yazan: ULUNAY

No: 54

Ahmet ağa Parisin mezat da-iresini hiç görmemişti. Ha-nımın dostlarından biri bir ya-tak takımı almak için birgün Ah-met ağayı beraberinde götürdü. Mala doymayan bu aç milyoner ayrı ayrı salonları gezdi. Obüson hallarını, kıymetli vazoları, hey-kelleri, Venedik kadesi kaplı oda takımlarını görünce büsbütün de-li oldu. Kendi kendine:

— Bu ne servet! Diyordu. Bu bir iki milyon esya bir günde satılıyor. Burada hergün mezat var. Demek hergün milyonlar dönüyor. Ben de bizim sarayları bir şey zannedirdim...

Ondan sonra artık mezat kona-ğının müdavimi oldu. Öğle yeme-ğini verdikten sonra hemen otu-büse atıyor. Satılmadan evvel teşhir edilen salonları geziyor. Nadide mallara nişan koyuyordu. Pale Ruvayyal'daki odası tıklım tıklım dolduğu için aynı katta bir başka oda daha tuttu; o da kafı gelmeyince odasına civar sokak-lardan birinde bir başka yer da-ha edindi.

Depo haline koyduğu bu oda-larda masalar, büfeler, iskemle-ler, raflar, avizeler, tunc heykel-ler karmakarışık birbirlerinin üstüne yığılmışlardı.

Bazan esyaya meraklı tandık-lardan birisi ufak bir geridon istiyor o zaman Ahmet ağa me-zatta 300 franga aldığı bir malı 1000 franga satıyordu.

Pazar günleri herkes yarışlara, sinemalara, tiyatrolara, eğlence lere giderken, o, bugün için ba-sına yağlı bir bere geçirir, sırtı-na dirsekleri yamalı bir ceket gi-yer, patlak papuclarını sürüklüye sürüklüye Parisin haricinde Glin-yankur kapısından bit pazarına giderdi.

Burada yavaş yavaş bütün sac-tıncılarla dost oldu. Yahudilere Türk yahudisi olduğunu söylüyor arapları Şamı yahut Mısırlı ol-duğuna inandırıyor. Bütün bunları, ne yapın ne yapın almak-mak malın üzerinden bir kac frank kırpbilmek için yapıyordu.

Bir gün bit pazarında bir Fran-sızca "Binbir gece" buldu, satın aldı. Bu kitap ona eski saray ha-yatını hatırlatıyordu. Sarayda kahve ocağında toplanan ağalar, ekseriya (Ahmediye), (Muham-mediye) okurlar, biraz romanımı eserlere merak edenler de "binbir gece" hikâyelerini okuturlar, dinlerlerdi.

Düşünlerden iyi Fransızca bi-len birine rica etti:

— Sana her akşam beş frank vereyim. Şu kitabı bana oku ve tercüme et. Ayrıca kahve param da veririm. Bu sayede artık Sind-bad hindinin menakibini, Alâet-tinin fenerini doğa doya dinli-yordun.

Bir bir gece hikâyelerini din-lerken gözlerini kاپıyor kendini eski saray hayatını yaşıyor zan-nediyordu.

Kitabı okuyup tercüme eden Ahmet ağanın uyuduğunu zan-ne-derek sustuğu zaman gözlerini a-çıyor ve soruyor:

— Ey sonra ne olmuş? Okusa-na... Yoksa yoruldu mu? İster-sen bir kahve daha iç.

Okuyucusu kahvesini içerken konuşuyorlar:

— Ahmet ağa... Sen hiç Sultan Hamidi gördün mü?

— Yüz yüze bir defa gördüm, Ramazandı. Sahurdan bir tavuk budu saklamışım. İç bahçede yük sek taflanlı yolda hem yürüyor, hem de gizli gizli tıkırtıyıydım. Yolun dönemeç yerinde tam lok-mayı ısırırken karşına çıkmış mı? Dilim, dişim durdu. Ağzın-daki lokmayı ne yutabildim, ne de çıkarabildim. Bir elimde çek-mek, bir elimde yansı yemmiş ta-vuk budu. Oyle kala kaldım...

— O ne yaptı?

— Ne bileyim ben. Yüzüne ba-kamadım ki. Yalnız kulağıma şu söz geldi: "Sen oruç tutmuyor musun?", Cevap vermedim. Galiba güldü, yarımdan siyah bir göl-ge gibi geçti...

— Nasıl adamdı?

— Nasıl adam olacak. Senin be-nim gibi bir adam. İlimi filân da yoktu. Asıl işi çeviren Arap İzzet paşası idi. Oyle kurmaz Arap dün-yaya gelmemişti. Sultan Hamid gayet eski kafalı idi. Hacıya hoca-ya inanır, büyüye tütsüye ehem-miyet verirdi. Sana bir vaka an-latayım:

Bir gün şehzadelerden biri has-talandı. Doktor perhiz koymuş, Sultan Hamid perhizin aleyhinde idi "Bu doktorlar insanı aç bira-kırlar, halden düşürürler öyle ol-dürler", dedi. Şehzadeye şu bö-reğiyle turşu yedirmişler. Büs-bütün hastalanmış. İrade çıktı. Bütün doktorlar konsoltoya gel-diler.

— Şehzade kaç yaşında idi?

— Altı yaşında. Doktorların geleceği gün şehzadeye müşir il-

niformasını giydirdiler, nişanla-rını taktılar, büyük yaldızlı kol-tuğa oturtular. Ondan sonra ha-rem ağaları doktorların önüne düştüler. Kapının önünde bir ağa geldi, irade getirdi "Efendimiz nazardan korkuyor. Doktorların hepsi maşallah desinler!", dedi.

— Hepsi dediler mi??

— Dediler ya. Yalnız bizimki-ler değil içlerinde iki tane frenk doktoru vardı. Onlar bile "Mas-salla! Masalla!", diye bağırsıyor-lardı. Harem ağaları, başları ör-tülü kalfalar, ağalar hepimiz sür-re alayı götürür gibi maşallah di-ye diye kordordan yürüdük, li-monlukta papağanlar vardı. On-lar da (Maşallah) diye bağırsı-maya başladılar. Bir yandan da Bu-hurdanlıklarda nazar tütsüleri ya-kıyorlardı. Ben dışarıda kaldım. Bütün doktorlar içeri girdiler. On dakika geçti. Ortalık karıştı. Koşuşmalar oldu. Harem ağaları dışarı çıkıyorlar. Kalfalar sular koşturuyorlardı. Hepimiz: "Aca-ba ne oldu?", diye merak ettik.

Mesele anlaşıldı. Doktorların için-de kıvrık sakallı, patlak gözülü, dişlek çirkin bir frenk doktoru vardı. Efendi Hazretlerine yakla-sınca mäsüm kormuş, ağlamaya başlamış. Hemen haznadar usta-ya haber gitti. O da geldi. Dadı-sı, kalfalar şehzadeye:

— Aslanım! Sen kos koca bir müşirsin. Korkma velinimet za-dem! Korkma...

Diye teselli ediyorlardı. Fakat ne mümkün. Şehzadeyi sustur-mak kabil değildi. Müşir Hazret-leri küçükük parmağını freng'e doğru uzatıp uzatıp

— Ocü! Umacı... Diye bağırı-yordu.

Biz bu telaşa iken irade üs-tüne irade geliyordu. Frenk dok-torunu dışarı çıkarmayınca Efen-di Hazretleri şüknet bulmadı.

Madam Elvar'in en meşhur sanatlarla ahbaplığı vardı. Bunların içinde Ahmet ağanın çok hoşuna giden Mistenget ol-muştu. Sahne üzerinde olduğu ka-dar hususi hayatında da en galiz küfürleri kullanmadan lâ-kırdı etmiyen bu kadim Ahmet ağa sanki antika bir parça seyre-diormuş gibi hayret ve takdir ile tekkik etti.

Sahne de yirmi yaşında nev ci-van görünen kocakarı bu müsey-dü? Ne zaman apartmana gelse en rahat koltuğa oturtuluyor, arka-sına, koltuklarının altına yastık-ları sıkıştırıyor. Ayaklarını alt-na üstü kumaş kaplı ufak bir iskemle konuluyor. Ekseriya di-zine de bir battaniye alıyordu. Di-ğer misafirler ona bir kraliçe gi-bi hitap ediyorlardı. Bazan ciddi bir muhavere için (Mis) in - o bütün Parisin bayıldığı - çat-lak sesi en galiz bir cümle salı-veriyor, bütün salondakileri gül-dürüyordu.

Ahmet ağa o karmakarışık fransızcasıyla Mistenget'i imzalı bir resmini istedi. Mistenget:

(Arkası var)

Akıl Doktorlarının Dünkü Toplantısı

Akıl hifzıssıhhasi cemiyetinin yıllık kongresi, dün, saat on ye-dide, Etibba odası salonunda, Profesör doktor Fahrettin Ke-rim'in başkanlığında toplan-mıştır.

Doktor Fahrettin Kerim Gö-kay, idare heyeti adına azayı se-lâmlamış ve dünyanın bugünkü vaziyeti karşısında sinir ve irade kuvvetinin ehemmiyetini te-barüz ettiren sayını dikkat bir konuşma yapmıştı bu arada, ge-cen seneye, Maarif Vekâletine ya-pılan hayırlı bir temenninin Ma-arif Vekâletince kabul edildiği-ne ve İstanbul Üniversitesinde bir mektep hifzıssıhhasi müesse-sesinin kurulmak üzere bulundu-ğuna isaret etmiştir. Bundan sonra doktor Baki Tiresöl akıl hastalıkları tarihinde tedavinin yerini ve ruhi tedavinin ehem-miyetini mevzu bahis eden rapo-runu okunmuştur. Müteakiben, profesör doktor Fahrettin Kerim şikâyetler üzerinde Psikoloj - Fizyolojik araştırmalarını anlat-mış ve şikâyetlerin ruhi neticeleri ve sebepleriyle bunlara karşı ya-pılması lazım gelen tedaviler ü-zerindeki raporunu okumuş. Ce-miyete intibak edememek ve fi-kir yorgunluğu gibi sebeplerden doğan şikâyetlerle bu şikâyetler üzerinde müessir olan dünya edebiyatındaki şahsiyetleri tah-lil etmiştir.

Kongre iki saat kadar devam etmiş, Cümhur Reisimiz İsmet İnönü'ne ve büyükelimiz ta-zim telgrafları çekilmiştir.

Sümer Bank Müdürlerinin Toplantısı

Feshane Fabrikasında Bir İçtima Yapılacak

Ankara, 25 (TAN) — Sümer Bank yüklü müessesesi fabrika-larından Bünyan, Feshane, Me-rinos ve Hereke fabrikaları mü-dürleri umum müdür Burhan Zihninin reisliğinde önümüzdeki hafta içinde İstanbulda Feshane fabrikasında bir toplantı yapa-caklardır. Bu toplantıda geçene-lerde Kayseride pamuklu mües-sesesine bağlı fabrikalara ait gö-rüşülen esaslar dahilinde müza-kereler yapılacaktır. 1941 senesi-nin ilk üç ayı içinde yüklü mües-sesesinin faaliyeti ve kendisine mevdu iş programı gözden geçi-rilerek icap eden tedbirlerin bir an evvel alınması temin oluna-caktır.

Bu toplantıların fabrikalarda yapılmasının sebebi fabrika mü-dürlerinin toplantı yapıldığı fabrikanın teknik işlerini tekkik ederek bir otokritik yapmak im-kânını temin etmektir.

Umum müdür yanında umum isletme müdürü Bülent Büktas, atelyeler bakım işleri sefi Ömer Alakayık olduğu halde pazartesi günü İstanbula hareket edecek ve toplantı üç gün kadar sür-ecektir.

Adanada yapılan tekkikat

Sümer Bank umum müdürlü-ğü, önümüzdeki mevsimde doğ-rudan doğruya müstahsil den pa-muk mübayaasının daha verimli olmasını temin maksadıyla Ada-na mıntakasında tekkikler yap-tırmaktadır.

Kendir havuzlarının islahı

Kastamonuda mevcut kendir havuzlarının islah edilmek köy-lünün daha kolay ve daha sıhhi esaslar dahilinde işlerini görme-sini temin maksadıyla Sümer Bankın yaptırmış olduğu tekkik-ler bitmiştir. Yakında havuzla-rın islahına başlanacaktır.

Çocuk Haftasının Üçüncü Günü

Çocuk haftasının üçüncü günü dün de senlikler ve gezintilerle geçmiştir. Eminönü Halkevinde bu yüzden fazla çocuğa karagöz-cü İrfan tarafından karagöz o-yunlatılmıştır. Yeni açılan çocuk bahçeleri günün her saatinde co-cuklarla dolup boşalmış, sinema-larda gösterilen kültürel ve ko-medi filmler, çocuklar tarafın-dan zevkle seyredilmiştir.

Cocuklar kendi mntakaların-daki açık hava eğlence yerlerin-de eğlenmişler, bir kısım cocuk-lar da öğretmenleri ile beraber adalara kadar seyahat etmişler-dir. Halkevleri salonlarında toplanan çocuklar evvelce tesbit e-dilen program dahilinde eğlen-meler tertip etmişlerdir.

GÜNÜN RESİMLERİ

Dün Fatihte yapılan hava tehlikesine karşı korunma teerrübesinden bir görünüş

Vatan Hizmetinde Vazife Alacak Kadınlarımız

Yardım Sevenler Cemiyetinin İstanbul Şubesi de Faaliyete Geçiyor

Vatan müdafasında hizmet e-decek kadınların pazartesi günü öğleden sonra yapılacakları top-lantıda "yardım sevenler cem-iyeti, nin İstanbulda bir şubesi açılacaktır. Bütün Halke-velerinin sosyal yardım şubeleri müessesileri pazartesi günü ya-pılacak kongrede hazır buluna-caklardır. Müessesiller kong-rede alınan kararları mensup oldukları Halkevlerinin idare heyetinde izah edecekler ve kong-re esasları dairesinde tali karar-lar vereceklerdir. Bütün Hal-kevlerinin sosyal yardım şubeleri faaliyetlerini kongre karar-ları üzerinde tekkif edecekler-dir.

İmtihanlar Devam Ediyor

Üniversite ile lise, orta ve ilk okulların son sınıflarında imti-hanlara devam edilmektedir. Dün Üniversitede iktisat fakültesinin eleme imtihanları yapılmış, lise son sınıflarında da bitirme imti-hanlarına devam edilmiş, devlet orta okul imtihanına girenler de "Tabiat bilgisi" dersinden imti-han vermişlerdir. Üniversite ele-me imtihanları Pazartesi, lise bil-tirme imtihanları da 6 Mayıs Sa-lıksıma sona erecek. Pasartesi sabahı da orta okul eleme imti-hanları neticeleri tekkif edilecek-tir. Öğretmen okullarının mes-leki sınıflarında imtihanlara dün başlanmıştır. Bu imtihanlar 10 Mayıs cumartesi günü ikmal e-dilecektir.

Dün Fatihte Bir Deneme Yapıldı

Hakiki Bomba Atıldı Ve Yangın Çıkarıldı

Dün Fatihte hava tehlikesine karşı pasif korunma denemeleri yapılmıştır. Denemeler çok mu-vaffakletli olmuş, bütün ekipler vazifelerini hiç noksansız basar-mışlardır.

Saat 14.50 de ikaz, 15 te de a-larm isareti verilmiştir. Her ver-de olduğu gibi halk sığınaklara girmiş, nakil vasıtaları volcula-rını indirmişlerdir. On dakika sonra emniyet amirliği karşısına düştüğü farzedilen bir tahrib bombasının tahribatı ve Fevzi o-sa tramvay caddesinde ve Ka-zılay binası civarında kopan e-lektrik telleri sıvartla tamir edil-miştir.

Bu esnada Bozdoğan kemerleri üzerinden geçen su boruları pat-lanmış ve sular bir selâle halin-de caddeye akmaya başlamıştır. Kaymakamlık binası önüne dü-şen isperit bombasının şehirden-i farzedilen bevsirler tedavi edil-dikten sonra hayvan hastahane-sine gönderilmiş, cadde temizlen-miştir.

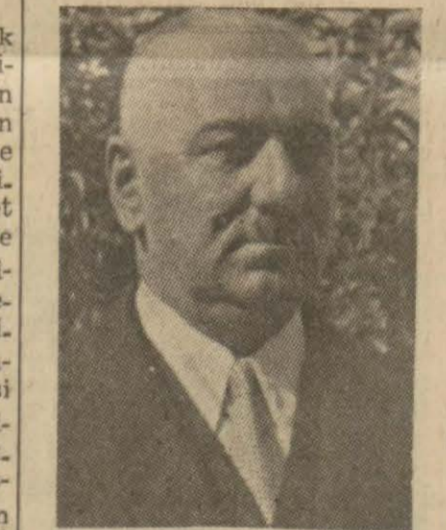
Saracahane basında bir enkaz vıçınma ates verilmiş ve 5 dak-ika sonra el tulumbaları ile ge-len mahalle itfaiyesi ekipleri ile muvazzaf itfaiye atesi söndürmüştür.

Fatih postahanesi önüne düşen bir bombadan postahane binası-nın hasara uğradığı farzedilmiş, posta memurları âlât ve edevat-larını itfaiye sığınacağına götürüp veniden kurmuşlar ve muhabere-yi tesis etmişlerdir.

Denemelerde zararsız neviden bes bomba patlatılmıştır. Bun-lardan birisi Fatih camii önüne düşmüş ve patlamamıştır. Bu bomba vazifedar ekipler tarafın-dan derhal kaldırılmıştır.

Tehlike geçti isareti saat 15.30 da verilmiş ise de denemeler 16 ve kadar devam etmiştir.

Salih Bozok Vefat Etti

Mesruh Salih Bozok

Bilecik mebusu Salih Bozok dün sabah saat 5.30 da Suadiye-deki evinde hayli zamandır muz-tarip olduğu anjın dö poatrinden müteessiren vefat etmiştir.

Cenazesi bugün trenle Anka-raya götürülecek ve orada cenza-ze merasimi yapıldıktan sonra gömülecektir.

Bilecik mebusu Salih Bozok 1881 de Selânikte doğmuştur. Harbiyeden çıktuktan sonra bir müddet orduda hizmet etmiş ve Atatürk milli mücadeleye başla-yınca kendisine vaver ve 1923 te de mebus olmuştur.

Salih Bozok Ebedi Sef Büyük Atatürk'ün bütün imtihanları faali-yetinde kendisinden hic ayrıl-mıyan simalardan biri idi. Hat-tâ Ebedi Sef öldüğü zaman ona karış duyduğu sevgiyi ken-di hayatını feda edecek kadar ileriye vardırmıştır.

Salih Bozok'a rahmet diler ve kederli ailesinin elemiini paylaşı-rız.

İngiliz Profesörünün Konferansı Bugün

Bir kaç konferans vermek üze-re şehrimize geldiğini yazdığımız Londra Üniversitesi profesörle-rinden H. R. Hamley ilk konfe-ransını bugün Eminönü Hal-kevinde verecektir.

İngiliz dili ve ingilizce ile iş-tigal edenlere mahsus olan bu konferanslarım ikincisi 28 ve üç-üncüsü de 23 nisanda verilecek-tir.

Beynelmilel büyük bir şöhreti haiz olan profesör Hamley sıra-ile Melbrun, Bombay, Kolombi-ya Üniversitelerinde profesör-lük etmiştir. Profesörün terbi-ye etrafında yazdığı eserlerin ekserisi bir çok dünya dillerine tercüme edilmiştir.

GÜNÜN MESELESİ Yunan Zaferi!

Yazan: Naci Sadullah

Pankreas güreşinden at yar-ışına, boks maçından ho-roz dövüşüne, halat çekmesin den, tahammül koşusuna ka-dar her türlü mücadelenin de-ğışmiyen şartı, caripasan hasım-ların kuvvetleri arasında müva-zene bulunmasıdır. Bu kaide faraza bir Coban Mehmetle bi-küçük Yasarı güreştürmez, bi-yük beygeryle, halis kan Arat-ıyı yarıştırmaz, lögern horo-ziyle Hint horozunu dövüştür-mez, Zenci Övens'e Akсарayl-Kastm'ı yarıştırmaz. Ve bu ka-ide, kuvvetten maharetten ziy-a de sansa dayanan bir altmış alt veya bir tavla oyununda bile bir acemi ile bir ustayı karşı ka-rşıya getiren, ve bu suretle bir mücadelenin mânâsına da sek-line de âdilâne olmayısn cirkin liğini katan nisbetsizliklere mâ-nidir.

Küçükle büyük, zayıfla kuv-vetli, fakirle zengin, ustayla a-cemi caripirsısa küçüklük, zayıf-lar, fakirler, ve acemiler hak-sı-bile olsalar - ekseriya - sevirile-rin vicdanları lehlerindedir. Ve cesur bir küçük, her hangi bir sahada âdil bir büyükle carip-sı-maya talip olursa, mücadele prensipleri dürist bir büyüğe düşen şereflî vazife, rakibine bir at yarışında handikap, bir halat çekmesinde avantaj bir taham-mül kosusunda avans, hattâ bir tavla oyununda sayı bağışlamak-tır. Ve eğer meselâ bir boks müsabakasında, bir tüy siklet sampiyonunun gülle gibi yumrukları karşısında dört ravunt ayak-ta kalabilirse, peşin yapılmış â-dilâne bir anlaşma, onun hey-betli rakibine resmen galip sa-ylınamazı bile mümkün kılabilir: Cinkü o küçük sampiyon, gös-terdiği harikulâde mukavemetle, aleyhinde olan bütün şartları yenmiş demektir. Her hangi bir mücadelenin bu ezeli şeref şart-larını bilenler için, küçük Yunanistan, büyük hasımlarına muzafferdir. Eger bugün, onun yaralı ve şereflî basma parlak bir zafer tacı geçirilmiyorsa, bunun seyyane sebebi, bütün dünyanı yegarettiği bu kavğanın seyircileri arasında sözünü dinletebilecek kudrette bir hakem bulunmama-sından ibarettir.

Fakat Yunanlılar, bu hakemin yokluğundan asla müteessir de-ğildirler. Çünkü bu kavğada za-fer tacını Elen milletinin başı-na lâyük görenler, yeryüzünü dolduran insanların tam bir ek-seriyetini teşkil ediyorlar. Ve insanların tam bir ekseriyetin den ancak hakiki kahramanlara bezelotunamı samimi saygıyı gör-mek, Yunan milletine halis bir zafer kazanmanın gururunu ve zevkini duymayana bol bol kâfi geliyor. Yunanistanın bu aşikâr hakkını ancak onu kiskanımlar inkâr edebilir. Çünkü çüsesin-den çok büyük bir millet olduğu-nu bütün dünyaya bir defa daha isbat eden erkek Yunanistanın bütün bir insanlığın kalbinde ka-zandığı yer, en az bir vatan ka-dar kıymetlidir.

Su anda Yunan vatanının mü-him bir kısmı, düşman istilâsi altındadır. Fakat Yunan milleti iyi bilir ki, düşman istilâsi bilâ-istisna her milletin zaman zaman maruz kaldığı bir müşibettir. Fakat yine su anda, bütün in-sanlığın heyecanla okuduğu Yun-an destanının benzeri, ender milletlerin tarihlerine şeref ver-miştir: Hangi zafer, bu şereflî kazanılmaktan büyük olabilir?

POLİSTE: Beşiktaş Cinayeti Hâlâ Anlaşılmadı

Beşiktaşta bulunan kesik kol ve bacaklar hakkındaki tahkika-ta dün de devam edilmiştir. Ci-nayetin faili olduğu tahmin edi-len Kâzımla karısı Avse dün ye-ni ifsaatta bulunmuşlardır.

Bunların iddiasına göre, Beşik-taşta oturan ve amelçilik yapan Divrikli Resit adında biri de bu iste kendilerine yardım etmiştir Resit sorguya çekilince de böyle bir sevden haberi olmadığını söy-lemiştir.

Kâzım'ın vefatı gün vaptığı gib-i dün de emurlarla beraber Be-siktaş'ta gidip bir çok verleri ka-zandırmış fakat makul Mahmud'u-ne ne de gövdesi bulunmuş-tur. Tahkikata devam edilmekte-dir.

Haslandı — Üsküdar'da Cami-sokakında oturan Necmiye adı-naki kadın mangalda kaynarık kazana düşerek muhtelif yerle-rinden haslanmıştır. Necmiye Nümune hastahanesine kaldırıl-mıştır.

TAN'IN OKUYUCULARINA HİZMETİ

Şimendüfer Ücret Tarifesini Veriyoruz

Haydarpaşa - Adana - Mardin Hattı	Aydına	1615	1016
Sökye	2396	1701	1070
Eğirdire	1854	1316	829
Haydarpaşa - Samsun Hattı			
Haydarpaşada	3085	2190	1379
Amasyaya	3140	2230	1404
Havzaya	3323	2288	1440
Samsuna			
Samsundan - Sivas Hattı			
Samsundan Lâdike	182	129	82
Havzaya	244	173	109
Hacı Bayramı	283	201	127
Boğazköye	340	240	151
Amasyaya	375	267	167
Kayabaşına	409	290	182
Turhalı	551	391	245
Zileye	604	428	269
Silise	682	484	304
Çamlıbele	889	632	396
Yıldızlıne	973	690	433
Sivasa	1127	799	501
Bandırma - İzmir Hattı			
Bandırmadan Susurluğa	163	116	73
Balkesire	289	205	129
Somaya	518	367	231
Kırkağaca	551	391	245
Akhisara	635	450	282
Kayıslara	674	478	299
Karaağaçlıya	745	527	331
Manisaya	778	552	346
Menemene	879	623	391
İzmir	962	682	423

TAN

ABONE BEDELİ

Türkiye	Enebi	Türkiye	Enebi
1400 Kr. 1 sene	2800 Kr.	400 Kr. 3 Ay	800 Kr.
750 " 6 Ay	1500 "	150 " 1 Ay	300 "

BUGÜN

Dünyanın Siyasî Manzarası

1 — Almanyanın Balkanlarda ve şimali Afrikadaki muvaffakiyetlerinin, Amerika Birleşik Devletleri hareketi getireceği görüldüğü, bütün hareketler, Amerikan harp arifesinde bulunduğu hissini veriyor.

2 — İspanyanın bugün değilse yarın muhbir grupuna iltihakı çok muhtemeldir.

3 — Toprakların üçte ikisi işgal altında bulunan mağlup Fransa, bugün yalnız kendinin değil, bütün harbin mukadderatı üzerinde çok mühim ve tarihî bir rol oynayacak, kuvvetli bir vaziyette bulunuyor.

Amerikada :

Almanyanın Balkanlarda ve şimali Afrikadaki muvaffakiyetlerinin, Amerika Birleşik Devletleri hareketi getireceği görüldüğü, bütün hareketler, Amerikan harp arifesinde bulunduğu hissini veriyor.

İngilterenin müdafası, Amerikan müdafasının temeli dir. Yapıldığı yarımadanın açığı zamanda, azami miktarda ve emniyetle inceletere varmasını temin etmek mecburiyetinde. Atlantik harp malzemesi nakleden gemilerin batırılması, müsaade etmek, bizim de mahvımızı tevli eder. Her türlü tehlikeyi göze alarak harp malzemesinin vakti kaybolması na mani olacak tedbirler almak zaruretiyiz. Bu hareketin, bitirilmesi muhalif olur olma. diğni münaaka edecek bir zamanda değiliz.

Amerikanın vaziyetini vaha meti karşısında sen günlerde al. diğni muhtelif tedbirler vardır.

İngiltere vereceği 100 torpidonun 20 tanesini bir kaç gün evvel teslim etmiştir.

Vasingtonda, millî müdafaa ihtivaclarını karşılama. haro istihalatının iki misline çıkarılması, iki milyonluk bir Amerikan ordusunun tamamıyla teslim ve teçhizini ve İngiltere daha geniş mikvasta vadmı istihlat eden 1.5 milyar dolara mal olacak yeni bir plan hazırlanmıştır.

Diğer cihetten, Amerika ziraat nazirinin söylediği nutuk ta bu endiseyi aksettirmektedir.

Nutuk bu nutukunda, dünyanın bugünkü vaziyetini vaha metini tebarriz etmiştir. Amerikanın büyük bir millet olarak vama makta devam edebilmesi için büyük bir millet gibi hareket etmesi lâzım geldiğini, deve kususu gibi hareket eden milletler için mağlûbiyetin mukadderatı olduğunu. Amerika ziraatının mukadderatının inçilerenin zaferine bağlı bulunduğunu ve muhbir devletleri galip geldiği takdirde, Amerikanın ihracat piyasalarına vada etmek mecburiyetinde kalacağını bildirmiştir.

LOKMAN HEKİMİN ÖĞÜTLERİ

HASTALIKTAN BAŞ DÖNMESİ

Baş dönmesi, kulagin içerisinde bir sinirin ıstırabı demek olduğundan ona en ziyade sebep olan kulak hastalıklarıdır. Fakat kulak hastalıklarından gelen baş dönmelerini anlatmayı başka bir güne bırakarak, bugün kulağa uzak olan yerlerden baş dönmesi, ne sebep olan hastalıkları kısaca söyleyeceğim.

Mide boşluğundan baş dönmesi geldiğini herkes bilir. Kullaktan sonra, baş en ziyade döndüren midedir derler. Fakat mideden gelen baş dönmesinde de yine süt ile yumurtanın, çikolatanın ve balıkların adı hatıra gelir. Bazıları bu yemlere taham mül edemezler, onlardan mideleri bozulduğu vakit baş dönmelerine tutulurlar...

Karaciğer işine kifayetsiz olunca, mide ve barsaklar karında a. sağiya doğru düşsünce, basur memeleri peşda olunca baş dönmelerine tutulurlar vardır... Alkol çokca içilince baş dönmeleri verdiğini de, onu içenler pek iyi bilirler. Ancak alkolün verdiği muvazenesizliğe pek de ıstırap denilemez, çünkü alkolün muvazenesizliğini kaybeden bu hale gelir. Devamlı surette baş

Bütün bu beyanat ve nutuklar ve alman tedbirler, Amerikanın harbin arifesinde bulunduğu hissini vermektedir.

Mister Rooseveltin bugün gazeteciler itimamında Groenlandanın bir kısmının muhbir kuvvetleri tarafından işgal edildiğini haber vermesi ve istikbalde bu gibi tecavüzlere müsaade edilmeyeceğini beyan etmesi de, bu hissi takviye etmektedir.

İspanyada :

Günün en mühim mescelelerinden biri, Cebelitarıkın ve bütün garbi Akdenizin mukadderatı üzerinde mühim ve kat'î bir rol oynamaya namzet bulunan Fransa ve İspanyanın vaziyetleridir.

Uçlar Paktına iltihakı için Almanyanın İspanya üzerinde şiddetli bir tazyik yaptığı haberi Berlin mahafili tarafından tezip edilmektedir. Fakat bugün değilse yarın, İspanyanın muhbir grupuna iltihakı çok muhtemeldir. Almanların, Cebelitarık karşı yapmayı tasarladıkları taarruz için, İspanyada hazırlıklara başlamış olmaları çok mümkündür.

Buna rağmen İngiliz mahafilinin, İspanya ile İngiltere ve Amerika arasındaki münasebetlerin normal olduğu kanaatinde izhar etmeleri garip görünmektedir.

En son bir habere göre, evvelce Fransadaki İngiliz ordusunun başkumandanı ve Dunckerque ricatının muvaffakiyetine idare eden General Gerd, Cebelitarık kuvvetleri başkumandanlığına tayin edilmiştir.

Bu keyfiyet, bu bölgede alınmakta bulunan bütün müdafaa tedbirlerine ilâve, edildiği takdirde, İngilterenin bütün zahirî ve nihkinliğine rağmen, gaflet içinde olmadığımız göstermektedir.

Fransanın vaziyeti, mühimiyetini muhafaza etmektedir. Alman tazyiki karşısında Vichy hükümetinin harp hareketi hakkında birbirini tutmayan haberler gelmektedir.

Amiral Darlan, kendine rakip gördüğü General Veygandın Alrikandan çekmek için tertibat almaktadır. Bu hareket, Almanyanın arzusunun uygundur.

Laval ve Brinon'un Vichy hükümetine alınmaları mevzu bahisdir.

Maresal Petain, Amiral Darlan'ın kendi haberi ve müsaadesi olmaksızın İngiltere aleyhine olarak yaptığı işlerden gayri memnundur ve bundan dolayı Amiralın salâhiyetlerinden bir kısmını elinden alacaktır.

Almanya, Fransanın müstemlekeleri hakkında Vichy hükümetine teminat vermiştir.

Amerika büyük elçisi, Laval kabineye girdiği takdirde, siyasi münasebetleri keserek Vichy'yi terkedeceğini bildirmiştir.

Şimdiye kadar, bütün tazyik ve tehditlere rağmen, mütareke ahkâmına mügayir taahhütler altına girmemekte ve İngiltere ile müsellâh ihtilâf haline gelecek hareketleri yapmamak ta ısrar eden Maresal Petain ve bu siyasetine aykırı hareketlerinden dolayı Laval'ı kabineye (Baş tarafı 3 üncüde)

Şükrü Kaya'nın Nüfus ve Harp mevzuu etrafında yazdığı makalenin ilkinin 21 nisan pazartesi günü sayımızda neşretmiştik. muharririn bu meseleye ait ikinci makalenini de bugün yazıyoruz:

Nüfus ve Harp

YAZAN:

Şükrü KAYA

Harpin klâsik tarifi "Devletler arasında silâhî anlaşmazlık, olduğuna, hükümetler de, harbi nutusları için ve nüfusları ile yaptıkları göre, harbin nutus meseleleriyle pek çok ve pek yakın alakalı olması tabiidir.

Tahli ve terkib neticesinde harbin nüfusla münasebeti üç esasa ayrılabilir:

1 — Nüfusun harbe tesiri;
2 — Nüfusun harp potensiel'i yani harp kuvveti sayılması;
3 — Harbin nüfusa tesiri.

Bu esaslar, Prof. G. Bouthoul'un "Cihanda nüfus", adlı kitabı da tektik edilecek mütakül üç ayrı makalede mütalea edilmiştir.

Malthus'e göre harp, nüfusun karmakarış artmasına karşı, tabiatın koyduğu zecri engellerden biri idi. Eski zamanlarda bir kabilenin çoğalmaya başlaması, komşu diğer bir kabilenin, ya avlanma, ya sürülerinin otlama, yahut da ekim ve geçim yerlerine, yani bugünün fazla maruf tâbiriyle "hayat sahasına", tecavüz sebebi olabilecekti bir tehlike idi. Ya nüfusu çoğalan kabile az nüfuslu komşusuna hücum eder, yerlerini zaptederdi, yahut da, komşusunun nüfusunun çoğaldığını ve bu yüzden kuvvetinin arttığını gören kabile tecavüzü uğramak korkusu ile, daha önce taarruza geçer ve ona bir "önleme harbi", açardı.

Şamir ve Aneze aşiretlerinin Irak ve Şam çöllerinde bitmek tükenmek bilmiyen "gazveleri", bu savahaların gündelik misalleridir.

Göçebe ve aşiretlerde bu böyledir. Cemiyetler, medeniyet merhalelerinde ilerledikçe harp sebepleri bu basitliği kaybeder. Fakat nüfusun harbe vesile olması, hâlâ devam eden bir hakikattir.

Nüfusun çok veya az olması, artması veya eksilmesi, bir taraftan istilâ hırslarını, diğer taraftan istilâyı uğramak korkusunu uyandırdığı için birçok harplere sebep ve vesile olmuştur.

Bugünkü harp bâdiresinin de asıl sebebi nüfus meselesidir. Nüfus ve tahakküm nüfusa dayanır.

Démographie (nüfus) noktasından iddia malum: Nüfus artmıştır, artmaktadır, memlekette medeniyet, irfan ve hayat şartları yükselmiştir, ihtiyaçlar çoğalmıştır, tekniğin

ilerlemesine, halkın çalışkanlığına rağmen, eldeki topraklar milletten yaşamasına, ve yaşama seviyesini yükseltebilmesine yetmiyor. Bu millet irk ve kabiliyet itibarıyla diğerlerinden üstündür; daha kolay, daha rahat yaşamağa layıktır. Dünya ehliyetizler elinde taksim edilmiş bulunuyor, yakın veya uzakta ahalisi az toprağı bol ve verimli, işletilmeyen ve işletilmesi bilinmeyen ülkeler, kıtalar vardır. Oraların yerli halkının yaşamak hakkı olsa bile medeni hayata istidatları azdır. Oraları hak olanlarının da mukavemet ve müdafaa kabiliyeti ve vasıtaları eksiktir. Dostça anlaşarak olmazsa, zorla oralara taşınarak bu millet için bir zaruret, mukadder bir haktır.

Bu iddia önceleri din, ahlak, hak, adalet, insanîyet hisleriyle süslenir, tecavüzler, istilâlar ve denileştirmek perdesiyle gizlenirdi. Sonraları buna da tüzüm görüldü. Milletlerin "mukaddes hodgâmlığı", nazariyesine ve bilhassa kuvvete dayanılarak daha açık sözlerle "güneş altında bir yer", "hayat sahası", denildi.

Cihan efkârı, hususiyet kenâdilerin tehlikede görmiyen diyarların âlimleri, politikacıları bu davaya ismi, hak vermiye alıştı, taşıyacak yerleri göstermiye bile çalıştı. Bu yüzden bazı memleketlerin üzerine "Boşluk", damgası yapıldı. Kuvvetli, yani istilâcı emperyalistler arasındaki müvazene bozulmasını diye yazılanlar avatanları nüfus sahalalarına ayrılarak arada taksim edildi ve kıs men de icraata girişildi.

Bir devletin nüfusunun miktarı, senelik artışı, toprağına yayılma nisbeti ne olmalıdır ki, o memlekette çok ve sık, bu memleket de az ve seyrek nüfuslu denilebilsin?

Kabini patlatarak dışarıya taşıyacak ve behemhal istilâ harbinin zarurî olacak nüfus kesafeti, tazyikinin ve nüfus azlığına gevşekliğini gösteren bir barometre, objektif bir ölçü var mıdır?

Démographie, nüfusun miktarına, artmasına, eksilişine, her kilometre murabbana ne kadar insan isabet ettiğine da-

ir sahit rakamlar verir. Fakat, harbe sebep olacak kesafetin ölçüsünü veremez. Zaten böyle bir ölçü de yoktur.

Bir memleketin halkını o memleketin coğrafi sathına müsavi surette serilmiş farzeder, kilometre murabba başına düşen miktarla nüfus kesafeti hesap olunur. Fakat araziye nisbeti her yerde bir olmak itüza etmez. Hatta kesafetin her yerde bir olmak imkânı olmadığı gibi, iklimin, toprağın fizik şartları itibarıyla bir olmağa temayül ve istidadı da tasavvur olunamaz. Her memleketin, hattâ aynı memleketin nüfus kesafeti bile yer yer değişir. İtalyanın şimalinde nüfus, cenubuna nazaran sık fıkak bütün İtalya nüfusu Belçikadaki kesafete göre seyrektrir.

O halde, bir memlekette nüfusun optimum noktasına, taşacak kadar işba haline geldiği nereden anlaşılır? Mühaceretle mi?

Cebri mühaceretlerin nüfus kesafetiyle asla alakası yoktur. O daimi kuraklık, toprak satsın tısı veya kayması gibi tabii âfetler, yahut da müstevlinin zulüm ve tazyiki neticesinde olur.

Amerikaya olan mühaceretler nüfus kesafetinin tazyikleriyle değil, daha iyi hayat şartlarına kavuşmak için ve biraz da vapur ve nakliye kumpanyalarının, çalışacak kol bulamayan iş adamlarının propagandaları yüzünden başlamış bir cereyandır. Sebep yalnız nüfus kesafeti olsaydı Çinle Hindistanın yarı yarıya boşalması lâzım gelirdi. Nüfusun tazyikine işsizlik (şomaj) da bir delil gösterilemez. Çünkü, toprağına nisbetle nüfusu az, iş sahası geniş memleketlerde, meselâ Amerikada, işsizliğe daha sık tesadif olunuyor. Şomajın sebepleri demografik olmaktan ziyade ekonomiktir.

Arazinin darlığı, toprağın verimsizliği, yalnız taşınma nüfus sıkışıklığına gösterilmeye bir delil olmayacağı gibi, başkalarının toprağına tecavüzü de mazur gösterecek bir sebep teşkil edemez. Meselâ İtalya nüfus sıkışıklığından muztar olduğundan mütemadiyen

şikâyet ettiği halde, memleketi toplu kuvvet bulundurmak için hicretî tahdit etti, ekonomik otarşı yaptı, ve "Buğday muharebesi", sayesinde halkını pek güzel besledi. "Buğday muharebesi", faşist tarihinde şerhî bir zafer nüfus taşkınlığı davasında, neticesi şüpheli, tehlikeli maceralara girmeye mâni bir tecrübe ve sulhperver bir eserdir.

Bir milletin yaşamasını kolaylaştırmak, yaşayış ayatını yükseltmek emelleri, hükümetlerin için asil bir programdır. Fakat Durkheim'in dediği gibi "bir adamı tamamiyle tatmin edilebilecek lüksün nevi ve miktarı tayine kumse muvaffak olmayacaktır."

Bundan başka bazı milletler vardır ki, yabancı başka bir millet kolay ve rahat yaşasın veyahut daha yüksek seviyede bir hayat lâikret diye, vatandışı peşkeş çekerek, hayatını ve istiklâlini, çetin muharebelere girişmeden kolay kolay fedâ edemez.

Artığı muhakkak olsa da, nüfus sıkışıklığı, ve kovandan ayrılan arı ovulları gibi, başka yerlere taşınacak gösteren demografik bir criterium, bir kıstas yoktur.

Kendini nüfusça sıkışık sayarak hudutları aşmak zaruretinin görmek subjektif bir duygudur. Daha doğrusu fetih ve zafer emellerini gizliyen bir harp vesilesidir.

Demografinin masum rakamları, emperyalist politikacıların elinde tecavüz ve istilâ berati gibi kullanılıyor. Hatta memleketlerinin bir an evvel nüfusunun artmasını istiyen bazı vatandışların iyi niyetli yaptıkları telâşlı neşriyat ve müessir olsun diye doğum ve ölüm hakkında neşrettikleri iftirahî teftirli rakamlar aleyhte kullanılıyor.

Nüfus istatistiksizliği zarar için, devlet için bir zarar. Memleketin nüfusu, rakip muhbirlerde 5 milyona kadar inirilirdi. Nüfus sayımındaki ciddiyet ve rakamların kontrolündeki hassasiyet ve isabet bu laın masalları susturdu.

İstatistik umum müdürlüğü nüfus kontrolünden geçmiyen rakamların milli davalarda skat neticeler verebileceğini ve mâkûs tesirler yapabileceğini daına hatırlamak lâzım.

(YEDİGUN)den.

Roberto Paraçi

İtalyanlara Esir Düştü

Roberto Paraçi Sicilyada doğmuş, gençliğini İtalyada geçirmiştir. Umumi harpte İngilizlerle birlikte Almanlara karşı döğüşmüş ve sonra sidiv veni ümit ve arzular pesinde İngilterede yerleşmiştir. Burada rahat bir hayat yaşıyordu.

İki sene evvel yeniden harp çıktınca, harp görmüş her insan gibi Roberto'nun da içi sızlamıştı. Bu iç sızıntısı İtalyanın muhbir tarafında harbe girme işiyle büsbütün artmıştı. Roberto İtalyanın tuttuğu yolu beğenmiyor, Almanya ile ittifak yapan hükümete son derece kızılıyordu.

İngilizler gibi muhbir prensiplerine muhalif olan Roberto, yaşının 40'ı geçmiş olmasına rağmen, İngilizlerle birlikte Fasistlerle döğüşmek istiyor ve İngiliz tavvare kuvvetlerine müracaat ediyor.

İngilizler, milliyetî delâliyle evvelâ Roberto'dan sühelevitörlere tahkikat neticesinde bu arzusunda samimî olduğunu anlıyor ve kendisini İngiliz tavvare kuvvetlerine kabul ediyorlar.

Roberto memnuniyetle yeni vazifesine başlıyor. Bir çok defalar düşman üslerini bombalıyorlar. Bir gün hava kuvvetleri tayvare kararehâna bir emir geliyor. Kumandan bunu tavvarecilere okuyor:

İçlerinden Cenubi İtalya ve Sicilya adaları üzerine incek gönüllü parasütçü seçilecektir.

GOZÜME CARPANLAR

Yazan: Sevim SERTEL

Bütün tayvareciler bu vazifeye canı gönülden atılıyorlar. Aralarından en beğendiklerini seçmek vazifesi kumandana düşüyor.

Roberto, belki de beni de seçer diye bir müddet bekliyor, fakat kumandanın gençleri tercih ettiği görünce artık dayanmıyor, onun yanına giderek, selâm çakıyor ve:

— Komutanım, diyor, görüyorum ki talip olan gönüllüler arasından en genç ve yakışıklıyı seçiyorsunuz. Fakat, ben Sicilyalıyım ve bütün gençliğim Sicilyada geçmiştir. Oraları çok iyi bilirim. Yere indikten sonra yol göstermekte çok yardım dokunabilir. Rica ederim beni de gönderin.

Roberto'nun bu teklifini kumandan münasip görüyor. Ve onu da diğerleriyle birlikte yolluyor. Bu gönüllü parasütçüler alayı vazife uğrunda yola çıkıyor ve Cenubi İtalya ile Sicilya topraklarına iniyorlar. Sicilyada bilhassa Roberto'nun rehberliği sayesinde vazifelerini muvaffakiyetle yapıyorlar. Fakat kurtuluş yolu olmadıkça hepsi düşmanın eline esir düşüyorlar.

Roberto'nun bir İtalyan olduğuna anlaşılınca kendisini vatana ihanet suçıyla divanı harbe veriyorlar. Son dakikalarının nasil olsa geldiğini bilen Roberto

harp muhbiri sıfatıyla takip etmekteydi. İngiliz kuvvetleriyle birlikte bulunan Mister Kenedy çöl sıcağına dayanabilmek için onlar gibi kısa bir pantolon güneş mukavim seyyah şapkası giymekteydi.

Gazetecinin kıyafeti bu sebepten dolayı İngiliz askerlerinin çöl üniformalarına bir dereceye kadar benzemektedir. İddiyeye de dikkat edilirse Kenedy'nin kıyafetinin değişik olduğu fark edilebilir.

Gel görelim bu yüzden Mister Kenedy'nin başına tuhaf bir vak'a gelmiştir. İngiliz kuvvetlerinin bir hücumundan sonra çölün dört bir köşesinden çıkan İtalyan zabıt ve neferleri Kenedy İngilizlere teslim olmaktadır.

Bu arada bir gün Mister Kenedy on - on iki kadar İtalyanın kendisine doğru kostuklarını ve teslim makamında ellerini kaldırdıklarını görmüştür. Evvelâ afallayan Mister Kenedy vaziyeti cabuk kavramıştır. İtalyanlar onu da İngiliz asker sandıklarından teslim oluyorlardı.

Mister Kenedy'nin vaziyeti tuhaftır. Bitaraf bir memleketi gazetecisi sıfatıyla esir teslim almak salâhiyetini haiz değildir. Yine bitaraf bir gazetecisi sıfatıyla İtalyan askerlerinin bulunduğu yer İngilizlere haber vermesi de doğru değildir. O bu işin içinden nasil çıkacağını düşünür. İtalyanlar da havret içinde ona bakarlarken Al-lahtan o esnada o tarafa bir kaç İngiliz zabiti gelmiş ve böylece mesele kendiliğinden hallolmuş. Amerikalı gazeteci de büyük bir deritten kurtulmuştur.

İtalyan Esirleri

Bu harpte olup bitenleri lâvikiyle görebilmek bilhassa harp vakavini muvazaman takip edilecek için Amerikalı gazetecilerin burunlarını sokmadıkları yer yok. Bu arada başlatılmak üzere vak'alar da gelmektedir.

Ed Kenedy Amerikanın meşhur gazetecilerinden biridir. Kendisi son zamanlarda Afrika'daki İtalyan İngiliz hırbini bir

TAKVİMDEN BİR YAPRAK

Kahramanlık ve Kadın

Düşmanı ile tek başına kaldığı zaman müstevli toprağın bütün dünya zafer ne sidersi söylüyor.

İstila golyadına "hak, hürriyet ve istiklâl, sanayile salıdran bu yirminci asrın kahraman Davud'unun bastın saçla şeref çiçeklerine bugün bir vasi ilâve ediyorum.

Yunanistanın tarihine kaydedilmiş müazzam şerefin en büyük hissesi Yunanlı analardır. Bu şerefti teklara bastın başa bir fazilet destanı olan büyük müzâhârelerinden miras kalmıştır.

Plütark eski Yunan kadının bize söyle anlattı: Harbe gitmek üzere hazırlanan bir genç, anasına şikâyet ediyor:

— Anne! Tolgam, müzâhâre kalkanım mükemmel. Fakat kilem kısıla! — Zarah yok evlâdım! İleriye bir adım fazla atarsan bunu teklâfi edersin!

Evin bir tek oğlu harbe gidiyor. Anası kalkanı uzatıyor: — Oğlum! Bu kalkanın vaktında, ya istilâya gelmelisin!

İstilâcılar şehrin kenarına kadar gelmişler. Şehrin yanında büyük bir harp oluyor. Bütün Atina kadınları harbin neticesini öğrenmek için şehirden dışarıya çıkımlar bekliyorlar!... Bes oğlunu birden harbe gönderen bir ana da orada merakla bekliyor.

Bir köle kosa kosa beş evlât anasına doğru koşuyor. — Ne haber? — Bes oğlum da öldüler. — Budala! Sana bunu sormuyorum. Harbi kim kazandı? O nu sövle. — Bizimkiler kazandı.

Cok süktür! Oğlumun ölmüşünü meanniyetle haber aldım.

Düşmana esir olan oğlunun fiir ettiğini haber alan bir ana oğluna su mektubu yazmış: ".... Senin hakkında fena bir rivayet çıktı. Böyle ise bu namussuzluktan kanımla yıkılarak temizlen!"

Tarih bu büyüklük celengine su kırmızı çiçeği de ilâştirmiştir:

Damatia isminde bir kadın harben kaçtı ve gelen oğlunun kabile eliyile bir hancer sanlamış! Bu hareketinin sebebini soranlara su cevabı vermiş: — Kendime "hainin anası", defiretim!

Taktimci

Amca Hüseyin Paşa Yalısının İstimlâki

Belediyece Umumî Menfaat Kararı Alın

Belediye tarihî kıymeti haiz binâların imar ve korunmasına devam etmektedir. Bebek - İstinye yolu üzerindeki Köçeoğlu yalısının dahilî tezyinatı söktürülmüş ve müzeler idaresine verilmiştir. Dahilî tezyinatı alınan binâ, yolun tevsi için yıktırılmıştır. Anadoluhisardaki Amca Hüseyin Paşa yalısının istimlâki için menafîi umumiyeye kararı alınmıştır. Mahmutpaşa cesmesinin harabeden kurtarılması için de müzeler idaresine müracaat edilmiş ve bu cesmenin yolun genişine çekilmesi lâzımı bildirilmiştir. Yerebatan sarayının üstünde yeşil saha vücutu getirilmesinin burasının tarihî kıymeti üzerinde bir tesir yapmayacağı neticesine varılmıştır.

Diğer taraftan şehrin imarı için hazırlanan plânların tektiki isine ehemmiyet verilmiştir. Şehir meclisi nafia encümeni Üsküdar, Eyüp ve Beykozun nazım olanlarını tektik ve avnen kabul ederek meclise sevkettmiştir. Encümen simdi Camliyanın imar planı üzerinde çalışmaktadır.

İŞ YERLERİNİN Mürakabe ve Teftişi

Ankara, 25 (TAN) — Devlet, vilâyet veya belediyelerce doğrudan doğruya işletilen müesseselerle mecliate müdafese işçileri yerlerinin mürakabe ve teftisine dair nizamname bugün neşredilmiştir. Yarın tatbikine geçilecektir.

İngilizlerin Akdenizde Müdafaa Hazırlıkları

(Başı 1 incede)

Almanların şarki Akdenizdeki vaziyetleri ise malumdur. Yunan harbi bittikten sonra Mataban burununa incek olan Alman hava ve deniz kuvvetlerinin şarki Akdenizde İngiliz donanmasını rahatsız etmek isteyeceğine şüphe yoktur. Mısırda da Alman kuvvetlerinin İskenderiye'ye yürüme için hazırlanmakta olduklarına Londra emin görünmektedir.

Almanların önümüzdeki aylar zarfında Akdenizde yapacağı tahmin edilen bu tarz hareketlerine karşı İngilizler de müdafaa tedbirlerini almaktadır. Biran vakit kaybetmemektedir. Cebelitarık her gün birçok vapurlarla yeni harp malzemesi gelmektedir. Cebelitarıkın karadana işgaline mâni olmak için, açılan kanaldan madda, ayrıca bir çok müdafaa tertibatı almıştır. İngiliz donanmasının mühim bir kısmı Cebelitarıkta beklemektedir. Binaenaleyh burada Almanların İngilizleri bir sürpriz karşısında bırakmaları ihtimali yok gibidir.

Mısırda da İngilizler tehlikeyi sezmişlerdir. Tobruk ve Sollun'daki kuvvetlerin Almanlar meşgul etmesinden istifade ederek Mısır'a yeni kuvvetler gönderilmektedir. Eritrede İtalyanları mağlup eden İngiliz kuvvetleri Mısır'a sevk edilmektedir. Habesistanda da harp bitmek üzere. Burada dağlara çekilen Dük D'Aost kuvvetleri temizlendikten sonra serbest kalacak olan İngiliz kuvvetleri de Mısırın müdafasına koşacaklardır.

Bir taraftan da Yugoslavya ve Yunanistan'a mühimmat getirmek üzere yola çıkan Amerikan gemileri Kuzuldeniz yoluyla Süveyş geçecek ve Mısır'daki müdafaa kuvvetlerine harp levazımını taşıyacaklardır.

İngiliz matbuatı şimdiden Akdeniz meselesiyle meşgul olmağa başlamıştır ve hükümeti hiç olmazsa bu sahada teşebbüs hamlesini Almanyaya terketmesini davet etmektedir. Bunun için Fransa ve İspanya daha Almanya tarafına geçme kararını vermeden İngilterenin hareketi geçmesini, Akdenizde enerji ve mütehisin bir hareket hattı takip edilmesini talep etmektedirler. Bilhassa News Chronicle gazetesi iki gün evvel çıkan bir yazısında diyor ki:

"Büyük Britanya, âni bir tehlikeyi göze alarak meseleyi halletmelidir. Belki de Fransa, donanmasını İngilizlere karşı tutmakta tereddüt etmekte ve General Franco da kendi işe yolunu kesmeden ve bu siyasetini tehlikesine atılmadan evvel düşünmektedir. Bu iki hükümeti ne şartlarla bitaraf edeceğimizimizi açıkça bildirmemiz zamanı gelmiştir. General Franco'ya Nazileri Tancadan atmasını ve siyasi mahkûmları affetmesini söylemeliyiz. Vichy'ye de Almanyaya harp malzemesi göndermekten vazgeçmesini ihtar etmeliyiz. Eğer taleplerimiz reddedilirse her türlü tazyik nihayet verecek haklarımızı kabul ettirme-

ASKERİ VAZİYET

Yunanistanda Cenup Kuvvetleri Henüz Şiddetle Dayanıyor

(Askeri Muharririmiz yazıyor)

Epirdeki Yunan ordusunun tesliminden sonra Yunanistandaki askerî vaziyet çok mühim bir safhaya girmiştir. İtalyan radyosunun Epir ordusunu takiben diğer kuvvetlerin muhasemata nihayet verdiği hakkındaki teziyatıyla Almanların, İngilizlerin perişan bir halde kaçmakta olduklarına ait verdikleri haberler teyid etmemiştir. Bilakis, Atınan sukutuna ait bir haber gelmediğine göre, Almanların Termopoli'den aldıkları sonra dahi esaslı mukavemetle karşılaştıkları Yunan hükümeti lâzım gelir. Bu da İngilizlerin ve onların birlikte harekâta devam etmekte olan bir kısım Yunan kuvvetlerinin ricatlerine muvazana olarak devam ettiklerini ve düşmana karşı hâlâ muandime mukavemeti bulduklarını gösterir.

Son gelen haberlere göre, Alman kuvvetleri, Termopoli'den sonra yeni mevzi alan İngiliz ve Yunan kuvvetlerine kat'î bir dâbe indirmeye uğraşmakta ve bunun için çok büyük gayretler sarfetmektedir. Bu arada tiçu ve piyade birlikleri mütehisin müdafaa hatlarını çok şiddetli hücumlarda bulundurmaktadır. Fakat son gelen İngiliz tebliğinden öğrendiğimize göre, düşman bu hücumları neticesin-

de cepheyi yarıma muvaffak olamamış ve bütün Alman hücumları püs-kürtülmüştür.

Evvelce de yazdığımız gibi, mütehisin ve Yunan kuvvetlerinin, şimal ordusunun teslimine rağmen mukavemeti devam etmek azminde oldukları anlaşılmaktadır.

Ancak bu kuvvetlerin şimal ordusunun âkabetine uğramaması için bir kaç defa tekrarladığımız gibi şüretle muntazam bir manevra yaparak müdafaa Morada devam etmeleri lâzımdır.

ŞİMALİ AFRİKADA: Buradaki harekât tevakküt devresindedir. Mihverler henüz Tobruğu alamamıştır. İngilizler de Alman ve İtalyan kuvvetlerini Mısırda buldukları mevzilerden çıkartarak bir hareket gecememiştir. Bununla beraber İngilizler bir cephedeki harekâtda tedricî bir sertleşme görülmektedir.

İngilizler, her şeyden önce Habe-

stan harbine nihayet vermeye çalışmakta ve bir taraftan da Mısır'daki kuvvetlerini tanzim etmektedir. Almanların da bir taraftan hazırlanmış buldukları sanılmaktadır. Mihverin altmış bin Alman olmak üzere şimali Afrikadaki kuvvetlerinin 200 bin kişi olduğu tahmin edilmektedir.

MÜTEFERİK:

Narhtan Fazlaya Un Satılmıyor muş

Toprak mahsulleri ofisi bazı esnafın un ihtiyacını karşılamak için belediye memurlar kooperatifine hergün bir mikdar un vermeye başlamış ve kooperatif de Laz hanında açtığı bir büro ile esnafın ihtiyacını karşılamak için tertibat almıştır. Fakat un satışlarında narhtan fazla para alındığı şeklinde dedikodular yapılmış ve esnafa fatura verilmediği de söylenmiştir. Bunun üzerine malûmatına müraacaat ettiğimiz kooperatif müdürü un tevziyatının mükemmel bir şekilde yapıldığını, esnafa bir çuval un için 14 lira 18 kuruş alındığını ve mukabilinde fatura ve rühdüğü söylemiş, narhtan fazla satış yapılmasına imkân olmadığını ilâve etmiştir.

Ev Kiralarını Arttıranlar — Ev kiralarını arttıranların polise ihbar edilmesi âlakadulara tebliğ edilmiştir. Kira ihtikârı ya panlar Millî Korunma Kanununa muhalefet suçundan adliyyeye teslim edilecektir.

li, ve neticeleri kat'iyen hesap etmeksizin bütün milletlerin menfaatleri olan menfaatlerimizi gözetmeliyiz.

Filhakika İngiltere, vaktiyle Fransız donanmasına karşı olduğu gibi, bu defa da Fransa ve İspanyaya karşı kat'î ve seri bir teşebbüste bulunmaya mecbur değildir. İngiltere artık Akdenizde idareci maslahat siyasetinin fayda vermeyeceğine kani olmuş görünmektedir.

PIYASADA:

Peynir Tüccarları Zam İstiyorlar

Peynir tâcirleri, dün fiyatları mürakabe bürosuna müraacaat ederek evvelce komisyon tarafından tesbit edilen peynir fiyatlarına göre peynir satmaya imkân olmadığını, yeni sene peynir mahsulünün daha pahalı şartlar altında temin edildiğini ileri sürmektedirler. Fiyatları mürakabe bürosu bu meseleler hakkında yeniden tetkik yapıpma lüzum görmüştür. Pazartesi günü toplanacak olan fiyatları mürakabe komisyonunda peynir meselesi tekrar görüşülecektir.

İşe Müsteşarının Tetkikleri — İşe müsteşarı Şefik Soyer, dün ticaret odasında işe komisyonu toplantısına riyaset etmiştir. Bu toplantıya vali muavini Ahmet Kınık, belediye iktisat müdürü, muntaka iktisat müdürü, toprak mahsulleri ofisi müdürü da iştirak etmişlerdir.

Dünkü İbracat — Dün muhtelif memleketlere 259 bin liralık ihracat olmuştur. En ziyade Roman yaya 15 bin liralık zeytin, Almanyaya 8000 liralık şarap gönderilmiştir.

Zahire Fiyatları Düşüyor — Son hafta içinde piyasada zahire fiyatlarında bir düşüklük görülmektedir. İki hafta evvel toplan 135 kuruşa satılan Trabzon yağları, şimdiki 125 kuruşa satılmaktadır. Kuru sebzeilerin fiyatları da yüzde otuz nisbetinde ucuzlamıştır.

SPOR:

Bugünkü Millî Küme Maçları

Millî küme deplasman maçlarına bugün Şeref stadında devam edilecektir. Bu münaseble Ankaranın Harbiye ve Maskespor takımları şehrimize gelmiştir. Bugün ilk maçı İstanbulsporla Maskespor yapacaktır. Maskespor millî kümeye onuncu takım olarak almıştır. Ankaranın son seneler zarfında yetistirdiği iyi takımlardan biri olan Maskespor futbolun en iddiai kaidelerine bile irayet eden bir ekiptir. İstanbulsporun bugün kendi gibi gayretli oynayan bu takım karşısında muvaffakiyet yolunu ne şekilde arayacağı merak edilmektedir.

Besiktasa karşı oynuyacak olan Harbiye takımı da hep genç subay namzetlerinden mütehisinlerden çıkartarak bir hareket gecememiştir. Bununla beraber İngilizler bir cephedeki harekâtda tedricî bir sertleşme görülmektedir.

Takımlar, yarın aynı sahada rakip değiştirerek oynuyacaklardır.

Galatasarayın atletizm şubesi

Galatasaray atletizm şubesinin bu sene esaslı bir faaliyeti göstermesi yolunda klüpte bir cereyan başlamıştır. Atletizm kaptanlığına Haydarpaşa lisesi spor muallimi Nazmi Tüfekçi getirilmiştir. Ayrıca bir de atletizm teknik komitesi teskil edilmiştir. Teknik komite eski millî atletlerden Mehmet Ali ve Cezmi Sahingiray ile Federasyon teknik heyeti reisi Adil Giray'dan mütehisindir.

Klübün atletizm şubesinde çalışmalar 30 Nisan'da Klüpte bir toplantıya çağrılmaktadır.

Atletizm müsabakası

Yarın Fenerbahçe stadında "İlkbahar atletizm müsabakaları", yapılacaktır. Müsabakaların heyecanlı olacağı anlaşılmaktadır. Programa saat ikide başlanacaktır.

Bisiklet müsabakası

Ajanlığın tertip ettiği bisiklet seri müsabakalarına yarın sabah devam edilecektir. Yarınki müsabaka 125 kilometre dahilinde olacak ve Topkapı Silivri yolu üzerinde yapılacaktır.

Bugün Kadıköy

OPERA

Sinemasında

Dillerde dolan - Asrın Nefis Harikası

BU KADIN BENİMDİR...

TÜRKÇE SÖZLÜ

Filmini görünüz.

Dünyanın Siyasi Manzarası

(Başı 3 üncüde)

den çıkaran Mareşal Petain'in, sonuna kadar mukavemet edip edemeyeceği kestirilemez.

Mösyö Hitler, Almanyaya ile beraber olmanın Almanyaya karşı ve düşman olduğunu, bilhassa son zamanlarda pek açık bir lisanla ifade etmiştir.

Fransanın, Almanyaya yahut İngiltere ile beraber olma kararı vereceği zaman yaklaşmış gibi görünmüyor.

Fransanın Almanyaya ile askeri bir iş birliği yapması İngiltere için ciddi bir tehlike teşkil edebilir. Fakat İngilterenin garbi Akdenizden keozulması, Fransanın Korsikayı, Cezair ve Tunusu ve Fast muhafaza etmesi için bir teminat teşkil edemez.

Fransa İngiltere ile askeri iş birliği yapmaya karar verdiği ve Mareşal Petain bu maksatla şimali Afrika'ya geçtiği takdirde Almanyaya, İspanyanın yardım ile dahi, garbi Akdenize hâkim olmak ve Mısır istila etmek imkânlarını kaybedecek ve Fransa müstehisinleri muhafaza edebilecektir.

Topraklarımızın üçte ikisi işgal altında bulunan mağlup Fransa bugün, yalnız kendinin değil bütün harbin mukadderatı üzerinde çok mühim ve tarihi bir rol oynayacak kuvvetli bir vaziyette bulunuyor.

Mareşal Petain'in bütün Fransanın işgalini de göze alarak İngilizlerle askeri işbirliği yapacağı kanaatinin hâsıl olması Almanyayı Fransa üzerinde tazyik yapmaktan menedecek yegâne kuvvettir.

M. ANTEN

İki Ölüm Vakası

Taksimde Sraservilerde bir apartmanında oturan 30 yaşındaki Yorgü üçüncü kat balkondan caddeye düşmüş ve ölmüştür.

★ Evvelki gün Küçükpazarda çarşı içinde dolanırken bir denbire üzerine fenalık gelen orta yaşlı bir kadın dün Haseki hastahanesinde ölmüştür.

BUGÜN NEŞE — ZEVEK — EGLENCE ve SİZİ 2 SAAT

MELEK İLK GENÇLİK

SİNEMASINDA

Baş Rollerde:

MICKEY ROONEY

LEWIS STONE
CECİLLA PARKER

Filme ilâve olarak: Renkli MİKİ MAVS - Bugün saat 1 de Tenzilâtli Matine

Askerlik İşleri

Şubeye Davet

Bakırköy As. S. den: Şubemizde kayıtlı yedek piyade teğmeni Mehmet Suphinin acele şubeye müraacaatı.

Kısa Hizmetlileri Davet

Fatih Askerlik Şubesinden:

1 — Yedek subay hakkına malik ise ve daha yüksek mektep mezunlarından henüz askerlik ödevini yapmamış olanlardan yüksek ehliyetnameliyle ehliyetnamesizler 1 Mayıs 1941 günü sevk edileceklerdir.

2 — Bu şeraiti haiz mezunların sevk muameleleri yapılmak üzere şimdiden şubeye müraacaat etmeleri.

3 — İşbu ilân davetiye makama kaim olduğundan müraacaat etmeyen-

RADYO

BUGÜNKÜ PROGRAM

8,00 Program	18,03 Orkestr
8,03 Haberler	18,40 Saz
8,18 Müzik (Pl.)	19,00 Konuşma
9,00 Yemek listesi	19,15 Türküler
	19,30 Haberler
	19,45 Konuşma
13,30 Saat Ayarı	19,50 Şarkılar
13,33 Türkçe plâk	20,15 Radyo Gazetesi
13,50 Haberler	20,45 Fasil
14,05 Türkçe plâk	21,15 Konuşma
14,20 Bando	21,30 Orkestra
15,00 Müzik (Pl.)	22,30 Haberler
15,30 Konser	22,50 Caz (Pl.)
	23,30 Kapanış

ler hakkında askerlik kanununun 89 uncu maddesi muhalefetine bakaya muamelesi yapılacağı ilân olunur.

29 Nisan önümüzdeki Salı akşamı

SÜMER SİNEMASINDA

Sinemanın iki büyük ve meşhur yıldızı

ZARAH ve MARİKA LEANDER ve RÖKK

tarafından fevkalâde bir tarzda yaratılan ve milyonlara mal olan

UNUTULMAZ BİR BALO GECESİ

Süper filminin ilk trasesi şerefine verilecek GALA MÜSAMERESİ için yerlerinizi şimdiden aldırabilirsiniz.

Musiki... Dans... Balet ve Senfoniler Filmî,

Sinema mevsiminin en büyük hâdisesi

Buğün SÜMER Sinemasında

Görülmemiş bir muvaffakiyetle gösterilmekte olan

DOUGLAS FAIRBANK Jr. ve Basil Rathbone'nun

Harikulâde bir tarzda yaratıkları

BATMAYAN GÜNEŞ

Emsalsiz, kuvvetli ve hareketli filminde: Cöl haydutlarının esrarını... Fenalık şeytanlarına karşı mücadele... Ve vazife nin asktan daha kuvvetli olduğunu... Görünüz... Bugün saat 1 de tenzilâtli matine.

Yarın Akşam

FRANSIZ Tiyatrosunda

SAFİYE

VE ARKADAŞLARI TARAFINDAN

BÜYÜK KONSER NAŞİD

VE ARKADAŞLARI TARAFINDAN

KOCA İSTERİM

Taklitli Komedî, Biletler gıgede satılmaktadır.

BUGÜN NEŞE — ZEVEK — EGLENCE ve SİZİ 2 SAAT

KAHKAHALARLA GÜLDÜRECEK NEFİS BİR FİLM

İLK GENÇLİK

Baş Rollerde:

MICKEY ROONEY

LEWIS STONE
CECİLLA PARKER

Filme ilâve olarak: Renkli MİKİ MAVS - Bugün saat 1 de Tenzilâtli Matine

KISİM: 1

Saat altıya beş vardı.

Yeni Mağaza (!) yı eskisinden ve yiyecek maddeleri kısmını porselen kısmından ayıran camlı kapı açıldı. Nina içeriye giren müşteriyi görünce: "Allahım! Gene o!", diye söylendi.

Yiyecek maddeleri kısmında bugün balık günüydü. Tek fiyat, bütün nevelerin kilosı 10 sentydi. Bütün katta kuvvetle hep aynı koku seziliyordu. Bayana gelince, o, dördüncü defadır ki geliyordu; hem de mağazanın kapanmasından tam birkaç dakika evvel!

O, daima geç kalan insanlar cinsindedi. Camlı kapıdan sonraki beş basamak, "Basamaklara dik-kat!", levhasıyla işaretlenmiş olduğu halde, Bayan sendeledi, bir paket düşürdü ve el çantasını bağrına bastırdı. Şapkası çarpılmış, yanakları kızarmıştı: O, daima tenzilâtli satışlar peşinde koşan müşterilerdendi. Onlar, ucuzca satılan lekeli bütöler, çatlak çaydanlıklar, güneşten rengi atmış çantalar ve güya suni ipe kuyrukları aşınmıştı. Onlar, bitmez - tükenmez üzüntüler ve meşgalelerden bunalmış, hayatlarında hiçbir gün kendi hakiki fiyatıyla satın alınmış bir tek eşyaya bile sahip olamayan küçük memur aileleridir.

Onun basını döndürün şeyin, 12 kişilik gül lü kahve takımı olduğu meydana dayandı. O, tabakları, kahve fincanları velhasıl her şeyi ile işte orada - II inci tezgâhta duruyordu. Donuk bir porselen, çiğ pembe güller, yemyeşil yapraklar ve altın yaldızlı ajurlu kenarlar... Etiket fiyatı, 39,80 dolardı; bu fiyat başlı başına bir sanat eseri idi: Çünkü bu, takımın 40 dolardan çok daha ucuz olduğu zehabını uyardırıyor. Ve takımın 40 dolardan 20 sent daha aşağı olabilmesi için, ta fabrikadan mağaza tezgâhına kadar yüzlerce adamın hakkı yemisti: Şimdi de işte o, bütün gülleri ve ikinci sınıf lüksüyle müşteri alıyordu.

Hülsâsa kadın takımın önünde durdu: Bakırlarıyla her bir satıcı ararken bile, durmadan düşündüğü ve bir şeyler hesap ettiği belliydi.

Nina nâhoş gözükmeğe çalısarak, içinden: — Ben değil Allahım! Her şeyden evvel ben değil diye yalványor, son müşteriyi bir defalık, da pekâlâ Mis Drivot bakabilir, diye düşünüyordu. Küçük alında üç çizgi belirmişti; Nina dü-

Büyük Satış

Yazan: Vicki Baum

Çeviren: Ha - Ça

No. 1

şünceli olduğu zamanlarda, arkadaşı Erik onu bir Fino köpeğine benzetir ve o kadar küçük ve körpe bulurdu ki, daha o 19 yaşın, elastiki, parlak ve kadife gibi yumuşak genç kızlık derisi altında serpilmesi lâzım geldiğinde iddia ederdi. Nina arkadaşının, bu başka hiç kimsede tarafından söylenmeyecek olan sözlerini düşündükçe, incin tatlı bir ürpermeyle gözlemlendiğini duyurdu; hatâta şu anda, mağazanın kapanmasından iki buçuk dakika evvel ve karşısında böyle çekilmiş bir müşteri bulunduğu halde bile, bunu hissediyordu.

Bayan, porselen servisinin önünde durdu: — Serbest misiniz Bayancığım? — Nina kendini artık için oluruna bırakmıştı. Her halde onun kaderiydi bu; her çekilmez müşteri muhakkak arar arar da onu bulurdu: "Ben de şeytan tüyü mü var, nedir bilmem ki... Ah-hali yapışkan sinekler gibi üstüne cullanıyor, diye dostu Erik'e ve arkadaşları Lillian'a dert yanıyordu: — Ooo, tabii sende bir şeyler var. Serce, sercecik, serceciğe, dedi. Erik.

Lilian Ninanın şikâyetinde gizlenen nasihat edasına hic de kulak asmadan: — Müşteriler mi? Onlar da kabak tadı verdiler artık, diye mırıldandı.

Ninanın bunun böyle olduğuna pek te o kadar emin değildi: — O da doğru ya!..

Koyu kestane saçları, ciddi ve soruşturucu bakışı, temiz ve sıcak haliyle Nina, o kadar cana yakındı ki, porselen servisinde yanyana çalıştığı eksi ve kuru suratlı Mis Drivot'tan çok daha göz alıcı olduğunu anlamak için, öyle pek uzun boylu bir zekâyâ ihtiyaç yoktu.

Mihlanmış gibi porselen takımı önünde durakalan Bayan: — 39 dolar mı? diye söylendi.

Tam o sırada saat altıyı bir geçiyordu. Hem de pavyos zili çoktan çalmış gecmistî bile.

Nina şahadet parmağıyla hoş bir ses çıkararak porselen bir fincana vururdu: — 39 dolar mı? dedi, diye tashihi etti. Güzel porselen doğrusu, birinci sınıf maldir.

Saat altıyı iki geçiyor! Şimdi her halde Erik, 5 numaralı merdivenin altında bekliyordu. Drivot tabii çoktan hazır! Cam bibloların üzerine kışkırları geçiriyor, sıtmeğe davranıyordu: — İyi ama, pahalı. Bir sev yapılamaz mı dersiniz?.. Tenzilât filân kabul değil mi acaba?

— Maalesef, hayır. El işidir. Birinci sınıf maldir.

— Ah o kadar veremem ki.. El işi mi?.. Ya parçalandan biri kırılırsa! Siz yerine bir başkasını koyabilir misiniz?

— Tabii Bayan, tabii.

Bu konuşma dördüncü defadır ki, tekrarlaniyordu. Kadın servise âdetâ mesallattı, halbuki besbelli ki parası yoktu iste..

Altıyı dört geçiyor!.. Nina, hiddet ve sabırsızlık içinde, kadının halini anlar gibi oluyordu; kendisi pek farkına varamadığı halde bu bir acıma hissiydi.

Müsteri: — Yakında evlenmemizin 25 inci yılı da diye izah etti.

Nina nezaketle: — Ya, öyle mi? dedi. — Hatâ, "yakında ben de evleneceğim!", diye ilâve etmek istedi. Fakat bu, yalnız kendine ait-

ti ve bunun satıcılık işiyle hiçbir alakası olmazdı.

Cam kapının üstünde asılı saat, altıyı beş geçiyordu. Yanbaşındaki müzik kısmında son gramofon da sustu.

Erik bekliyordu! Drivot her halde sıvıştırmıştı. Yalnız koridorun sonundaki 24 numaralı kasa çalışıyordu. Orada Madam Bradley, otomatik bir makine gibi paket yapıyordu. Madam Bradley de, kafesten daima en son kurtulabilen kurbanlardandı.

Nina: — Karar verseniz iyi olur, Madam, dedi. Bu hakiki bir fırsattır.

Sef Mösyö Berg, kendi kısmını işte son defa olarak dolaylıyordu. Nina ona gayri ihtiyari, yalvaran - hürmetkâr bir bakış fırlattı. Nina'nın Mösyö Berg'e karşı, öyle bir hürmet hissi vardı ki, bu his genç bir muharirinin Nobel mükâfata duyduğu his kadar kuvvetliydi. Mösyö Berg, herhalde iyi kabli idi: Bütün kısmında mütehisinliği; aynı zamanda da cesurdu. Derhal satıcının imdadına yetişti. Hürmet ve nezaketle: — Allıda katıyınız Madam; ansasör artık işlemliyor, dedi. Madamın işi biter bitmez lütfen merdivenden ineler..

Müsteri: — Bugün karar veremeyeceğim, tekrar gelirim, dedi ve yalpa vura vura çıktı, gitti.

Nina henüz eşyaları yerleştirmeğe mecburdu. O kadar sinirliydi ki, elleri titriyor, porselenler ellerinde şkırdıyordu.

Erik, 5 numaralı merdivenin altında bekliyordu! Müstahdemlere mahsus ansasör artık işlemliyordu.. 8 numaralı merdiveni yaya inmesi, dar ve dik dolapların, muntazam bir alay gibi yanyana sıralandığı vestiyere kadar bütün o uuzun koridoru gemesi lâzımdı. Nina ellerini vıkadı ve bir saniye tuvaletin aynasına baktı: Yüzüne bir fiske pudra ve dudaklarına bir kalem ruj - işte o kadar..

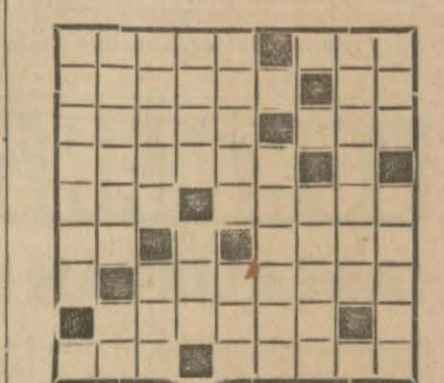
Hiç acele etmeden tırnaklarını ve kırıpkırlarını süsleyen Lillian: — Ee, hâlâ işiyor mu, diye sordu.

— İşliyor ya. Madam Brodley gitti mi?

Lilian dudaklarını dikkatle boyamaya devam ederek:

BULMACA

1 2 3 4 5 6 7 8 9

Soldan sağa: 1 — Bir ağaç güzergâh 2 — Fasıla - bağlama edatı 3 — Hikâye - kocası ölmüş 4 — Üyelik 5 — Ters okunursa: saz.. onbasımın büyüğü 6 — Eski bir silah - ters okunursa: İrani 7 — Ters okunursa: Yavru konuşunlar 8 — Ters okunursa: hayırkârlık 9 — İçi boş - kurmaktan muzarı.

Yukarıdan aşağı: 1 — Kamaraya bakar 2 — Ters okunursa: kaza neticesinde - ters okunursa: atılır 3 — Orta - bir müstemleke 4 — Ters okunursa: dadımın erkeği - ağaçta bulunur 5 — Yaralılar - ters okunursa: bir cins toprak 6 — Ters okunursa: hatmak 7 — Sadrazam 8 — Hanende 9 — Fransada bir şehir - bir erkek ismi.

★

Evvelki bulmaca: soldan sağa: 1 — Yazılıyord 2 — Arala - na 3 — Risilac (çalı) 4 — At - kani 5 — Mataban 6 — İha (ahı) - kay (yak) 7 — Rel (ler) - asl 8 — Arala - yae (yaz) 9 — Fetva.

Prince of Wales Zırhlısı da Hizmete Girdi

İngiliz Donanmasına Bu Sene Üç Zırhlı Daha İltihak Edecek

Londra, 25 (A. A.) — Hizmetegiren "Prince of Wales" zırhlısı en son sistem "George V." zırhlısı sınıfındadır. Aynı sınıftan diğer üç zırhlının da insanı bu sene bitecektir. Bu üç zırhlı: "Duke of York, Yellicoe ve Beatty" dir.

"Prince of Wales" zırhlısı "George V." gibi on tane çok kuvvetli yeni tipte 35 santimetrelik ve 16 tane de daha küçük capta toplarla mükemmeldir. Bu tonlar sekiz kule içindedir.

Londra, 25 (A. A.) — Reuter ajansının anavatan filosa mensup Prens of Wales zırhlısında bulunan hususi muhabiri bildiriyor:

Prince of Wales zırhlısı o tarza inşa edilmiştir ki batırılması mümkün değildir. Filhakika su sızdırmanın bir sisteme tertip edilmiş olan bölmeleri irası mümkün zararların tesirlerini tehdit edecek şekilde yapılmıştır. Bu yeni zırhlının planları 35.000 tonluk smitlan imal edilen ilk zırhlı olan King George V. in planlarından da daha gizli tutulmaktadır. Prince of Wales dünyanın en mükemmel tertibatını havi ve en kuvvetli zırhlıdır.

Asırının terakkiyatı o kadar süratle ilerlemektedir ki tehihatla tamamlanma tarihleri arasında çok az bir zaman geçmesi olmasına rağmen Prince of Wales'de, King George V. inkinde nazaran bir çok yeni tertibat vardır.

Singapur'a Yeni İngiliz Kıtaları Çıkarıldı

Singapur, 25 (A. A.) — Malezyada bulunan Avusturalya kuvvetlerine iltihak etmek üzere dün öğleden sonra Singapur'a külli yetli takviye kutaatı gelmiştir. Ye ni gelen kıtalarla Malezyadaki Avusturalya heyeti seferiyeti tamamlanmış bulunmaktadır. Avus tralyalı takviye kutaatı Singapur deniz üssüne geldikleri zaman, kara, deniz ve hava kuvvetlerini temsil eden askeri erkân ve uzak şark kuvvetleri başkumandanı hava mareşali Birtok Popham tarafından karşılanmışlardır.

Berlinin Vichy'ye Teklifleri

(Başı 1 incede)

Diğer taraftan Amerikan La val iktidar mevkiine getirildiği takdirde Vichy'deki elcisini geri çağıracağını Fransız hükümetine bildirdiği de haber verilmektedir. Bugün cereyan etmekte olan müzakerelerde Almanlar Fransaya işgal masraflarının yüzde elli nisbetinde tenzili ile sanayi işle rinde daha sıkı bir işbirliği yapılmasını ve Kamerun ile Togo haric olmak üzere, Fransanın bütün müstemlekeleri üzerindeki hükümlerini haklarını tanı mayı ve Lorraine hududunun tashihihi teklif etmektedir.

Buna mukabil Almanya Fransadan İngiltere karşısındaki za viyetini sarahatle tayin etmesini ve de Gaulle taraftarları ile mer hametsizce ve kat'i bir mücadeleye girişmesini talep ediyor.

Vichy'nin iyi haber alan mahfillerinde dolan bir şayiaya göre, Fransız ve İspanyol devlet adamları yakında yeni bir mülakat yapacaklardır. Fakat bu mülakatın nerede ve ne zaman yapılacağı henüz malum değildir.

Ortadan kaybolan millî haç itihadi reisi Yean Fontenay'ın intihar mı ettiği, bir kazaya mı uğradığı yoksa kaçtığı veyahut bir cinayete kurban mı gittiği hakkında henüz hiç bir şey öğrenilmemiştir.

İspanya tehdit ediyor

Lizbon, 25 (A. A.) — "Reuter": Bazı müşahitlerin Madrid kaynaklarından aldıkları malumata göre, Alman diplomasisi İspanyaya karşı siyasetinde mülaye met yolundan ayrılarak mutabik tehdit safhasına geçmiştir. Almanlar, İspanyol hükümetini tazyik ederek istedikleri kararı al dırmaya uğrasyorlar. Çünkü Almanlar, Cebelitarık'a doğru hü lül ederken İspanyanın müsaade hasını temin etmeye çalışmışlardır. Fakat bu maksatla yapılan teşebbüslerden şimdiye kadar elde edilen neticeler Hitlerin tabinin etmemiştir. Bu sebeplerdir ki son on beş gün içinde Almanyanın İspanya üzerinde yaptığı tazyik artmıştır.

Büyük elçi Von Papen'in kar desini son günlerde Lizbon'u ziyareti esnasında Cebelitarık'a karşı yapılan hücumun daha ziyade bekletileniyecini ve bu hücumun karadan yapılması lazım geldiğini bir dostuna söylemiştir.

Sovyet - Japon Paktı Dün Mer'iyete Girdi

Bazı Japon Askeri Mahfillerinde Pakt İy Karşılanmamış!

Tokyo, 25 (A. A.) — İstihbarat bürosunun nesrettiği resmî bir tebliğde, Rusya ile Japonya arasında akdedilen bitaraflık pak tı, her iki tarafa tasdik edilmiş üzerine, bugün mer'iyete girmiştir.

Japon askeri mahfilleri paktı iyi karşılamadı

Sanghay 25 (A. A.) — Müsta kil Fransız ajansı bildiriyor: Sovyet yardımı Çin'e devam ettiğinden, Japon askeri mahfillerinde Sovyet - Japon paktı az memnuniyet uvandırılmıştır. Askerlerin bu paktı karşı aldıkları vaziyetten Matsuoka'nın haber dar edildiği söylenmektedir. Kwantung ordusunun kumandanları evvelki gün Dairen'de Mat suoka ile görüşmüşler ve Mançukuo'daki Japon kuvvetlerinin mikdarını esla azaltmıyacakları ni kativle beyan etmişlerdir. Diğer taraftan Sanghay'daki Japon askeri mahfillerinde isaret edilmiş öre:

1 — Pakt Çin meselesini hal etmemektedir.

2 — Pakt, Rusvaya Japonya üzerinde bir tazyik vaumak imkânını vermektedir.

3 — Pakt bir hiledir ve bu hilenin kurbanı da Japonya'dır. Zira bitaraf kalacağını taahhüt etmesinin raşmen, Rusya Çin'e Japonya karşı mücadelesinde yardıma devam etmektedir.

Portsmouth ve Kiel'e Mukabil Hücumlar

Londra, 25 (A. A.) — İngiliz bombardıman tayyareleri dün gece Almanyanın şimali garbisinde bulunan deniz üsslerine hücum etmiştir.

Alman tebliği

Berlin, 25 (A. A.) — "Tebliğ": Denizası hareketta bulunan bir Alman harp gemisi, yeniden ce man 30.000 tonluktaki hacminde düşman gemisi batırılmıştır.

gece, tayyarelerimiz bir kere daha Portsmouth askeri limanını muvaffakivle bombardıman etmiş ve infilak ve yangın bombaları atmıştır. Liman tesisatında yeni tahribat yapılmış ve büyük yangınlar çıkmıştır. Diğer taraftan İngilterenin şark sahilindeki askeri hedeflere tev eih edilmiştir.

Düde'nin şarkında savaş tayyareleri, kafil halinde giden ce man 14.000 tonluk üç ticaret gemisi batırılmıştır. Savaş tayyareleri Sinterland'ın şarkında da büyük bir gemiyi hasara uğratmış tır.

Dün gece düşman simali Almanya sahilinde ucmuş ve Kiel şehrinin bilhassa meskün mahal lelerine bombalar atmıştır. Bom bardımandan çıkan yangınlar süratle söndürülmüştür. Her bir tarafta iktisadi veya askeri hasar olmamıştır. Sivil halk arasında zavıat vardır.

Alman donanması harbin başından beri düşmana ait veya düş man bandırası altında bulunan bazı gemileri, altında bulunan ce man 1.900.000 tonluktaki 872 gemi müsadere etmiştir. Bu gemiler kısmen vakalanmış kısmen de işgal edilen limanlarda müsade olunmuştur.

Suriyede Yeni Karışıklıklar

Vichy, 25 (A. A.) — Suriyede yeniden bazı ehemmiyetsiz hadi seler olmuştur. Fakat bunlar, Fransız aleyhtarı bir mahiyet arz etmemektedir. Bahsi geçen hadi seler muhtelif ırk ve dinlere men sup gruplar arasında zuhur eden mahallî bazı kavgalardan ibaret tir. Hâdiselerin cereyan etmiş ol duğu yerlerde ve bilhassa Halep ve Hümus ile cenubi Lübnanda âşayış jade edilmiştir. Halepte al mış olan emniyet tedbirlerinin iki gün için daha ziyade şiddet lendirilmesine lüzum görülmüş tır. Centubi Lübnanda yapılan tezahürat esnasında iki jandarma yaralanmıştır.

İngiltere Kral Amerika Sefirini Kabul Etti

Londra, 25 (A. A.) — Kral bu gün Buckingham sarayında Ame rika büyük elçisi Winantı kabul etmiştir. Bu kabul müteakip A merika büyük elçisi ve Bayan Winant öğle yemeğini Kral ve Kralice ile beraber yemiştir.

Amerika Kararlar Arifesinde

(Başı 1 incede)

Atlantikte karakol gemileri doluşturulacak

Vaşington 25 (A. A.) — Doğru haber almakla maruf mahfiller den bildirildiğine göre Amerika donanması Atlantik üzerinde karakol gemileri doluşturmak ta savvurundadır. Bu gemiler İngiliz nakliye gemilerinin takip ettiği başlıca yol üzerinde Ame rika ile İngiltere arasında ki me safenin yarısına kadar gidip gelecektir.

Ecebi vapurları müsadere Salâhiyeti verildi

Vaşington 25 (A. A.) — Mebusan meclisi deniz ticaret encümeni, Birleşik Amerika limanla rında atıl duran ecebi vapurlarını müsadere ve kullanmak salâhiyetini Reiscicümhura veren kanun lâiyhasını bugün kabul etmiştir. Zannedildiğine göre, bu lâiya, Reiscicümhur te dediği takdirde mezkûr vapurları İngiltereye verebilmesini mümkün kılmak surette yapılmıştır.

Hariciye nazırın nutku

Vaşington, 25 (A. A.) — Ame rika Birleşik Devletleri Harici ye Nazırı Cordell Hull, radyo ile çok mühim bir nutuk söyle miştir. Hull, sözüne "Büyük Britanyaya yapılacak yardımın yerine azamî miktarda ve en süratli bir şekilde varması için lâzım gelen tedbirleri bulmak icabeder, cümlesi ile başlamış ve demiştir ki:

"Amerika Birleşik Devletleri bütün milletler için fevkalâde ağır ve tehlikeli olan bir devreyi yaşamaktadır. Çünkü bütün Avrupayı ve Asyayı kana boğan bu harp kendilerini muzafer ilan eden fenalık kuvvetlerinin kendi haklarını muhafaza etme ve hürriyetleriyle yaşamak istiyen, mukavemet eden ve kendilerini müdafaa ediyen mil letlere karşı barbarik devrinin bütün usullerini kullanan bir ta salat harbidir. Bu müzaffer kahramanlar esaret altına düşür dükleri her milletin her hakkını, arazisini, hâkimiyetini ve em lâkini ellerine geçirmek fikriyle hareket etmektedirler. Bu ci hangirler ellerine geçirdikleri her memleketin bütün ahalisini esirler derecesine indirerek on ların hürriyetini, haklarını, kanunlarını ve dinlerini yoketmek emelindedirler. Onlar hayatta yüksek ve güzel ne varsa hep sini müayyen bir sistem dahilinde yıkmakla müteahhirler. Uzun tecrübeler bir şey isbat etmiştir ki o da eşkiyalara dolu bir şehirde zengin bir adam ken dinî nasıl taarruzdan masun ad dedemese her nerede bulunursa bulunursa hiç bir millet de bu müteahhirlerin hücumundan ken dininin masun kalacağını dü şünmeğe hakkı olmadığıdır. Avusturya, Çekoslovakya, Polonya, Norveç, Danimarka, Holan da Belçika, Arnavutluk, Lük senburg, Fransa, Romanya, Macaristan, Bulgaristan ve Yugoslavya bu uzun kurbanlar sil silnesini teşkil etmektedir."

Hull, harbin uzun müddet devam etmesi ihtimali olduğunu söy liyerek şunları ilâve etmiştir:

"İngilterenin mağlûbiyeti ve açık denizlerin müstevli eline düş mesi, bizim kendi müdafaaumuzu ve milli emniyetimiz için muazzam bir tehlike yaratacaktır."

Amerika Hariciye Nazırı, hâlen her türlü sulh yapma teşebbüsle rinin şiddetle aleyhinde bulun unca, Almanların Manş geçmiye muvaffak olamadıkları için At lantik geçimiyecileri düşüncesini reddederce demmiştir ki:

"Manş geçilmemesine sebep, İngilizlerin Manş kontrolünü muhafaza etmeleridir. Kahraman ca mukavemet eden azimkâr 40 milyon İngiliz, adalarını muaz zam bir müsellâh üs haline getirmişlerdir. Oyle bir üs ki, oradan durmadan dalgalar halinde de niz ve hava kudreti vasıtasıyla çıkmaktadır. Yolu kapatan deniz değ idir. Yolu kapatan, İngiliz de niz kudretinin ve İngiliz silâh larının azmıdır. Eğer mukavemet euen milletler denizler hâkimiyetini kaybederlerse, Atlantik bir mâni değil, fakat fatih için garbe doğru büyük bir yol olacaktır."

Knox'un bir nutku

Vaşington, 25 (A. A.) — Ame rika Bahriye Nazırı Albay Knox söylediği bir nutukta demıştır ki:

"Hitler, gönderdiğimiz harp levazımını ve gıda maddelerini İngiltereye varmasına müsaade

Libyada 200 Bin Mihver Askeri Var

(Başı 1 incede)

man olmak üzere 2 subay ve 125 nefer esir alınmıştır. Soltüm mın takasında keşif kollarımız, yeni den hücumlar yapmışlardır.

Habeşistanda Desse bölgesin de, ileri hareketimiz yeniden ce vâm etmektedir. Çünkü hareket esasında, düşman ağır kayıplar kaydetmiş ve şimdiye kadar 700 den fazla esir sayılmıştır. Addis Abeba'nın şimali garbisinde, yakından takibedilmekte olan diğer bir düşman kolundan başkaca 112 esir alınmıştır. Daha ceupta düş man üzerine tazyik bütün bölge lerde idame edilmektedir.

Müthiş hava baskınları

Kahire, 25 (A. A.) — "Tebliğ", Libyada, düşmanın nakliye vası taları ve motörlü cüzümlarını dün İngiliz tayyareleri tarafın dan fassız bombalanmış ve mit ralyöz ateşine tutulmuştur. Düş man azim miktarda arabası tah riş edilmiş veya hasara uğratılmıştır. Derne ve Gazaladaki in iş meydanlarında yerde duran düş man tayyareleri bombardıman edilmiştir. Tobruk üzerinde dört düşman tayyaresi düşürülmüş tır.

Desse önünde çarpışmalar

Londra, 25 (A. A.) — "Reuter", Habeşistan hareketi esnasında cereyan eden en şiddetli muhare beden sonra cenubi Afrika kuvvetleri Addis Abeba'nın 225 kilo metre kadar şimali şarkısında Desse önündeki dağlarda bulu nen istihkamları müdafaa eden İtalyan kuvvetlerini hezimete uğ ratmışlardır. Dük d'Aoste'nin kuvvetlerinin büyük kısmı burada son mukavemetlerini yapmakta idiler.

Cenubi Afrika kuvvetleri bir çok esir almışlar ve düşmana ağır zayılat vermişlerdir.

etmemektedir. Böyle hareket etme zence mağlûp olacağına şüphe yoktur. Biz de bu eşyalarm At lantik denizinde batırılmasına müsaade etmemek mecburiyetini deyiz. Çünkü böyle yapmazsak biz de mağlûp oluruz. Bizler İngiltereye yaptığımız muavenet vaadinin yerine getirmeye mecburuz. Bu vazifemizi sonuna kadar yapacağız. Çünkü bu yolda hareket bizim hem şimdiki, hem de müstakbel emniyetimiz için kat iyyen lâzımdır.

Alman ilerleyişini yavaşlat

Berne 25 (A. A.) — "Ofi., Neue Zürcher Zeitung gazetesinin Berlin muhabiri bildiriyor: Yunanistandaki hareket hakkında Berlin'e gelen haberlere göre, Alman kitalarının ileri hareketi temposu muvakkaten yavaşla mıştır. Harekâtın ağırlaşması İngiliz dümder kitalarının mukavemetlerini artırmasına ve her seyden evvel esasen müna keje yolları itibarıyla fakir olan bu dağlık mıntakadaki harekât üzerinde müessir olan ve çekilmeden evvel İngiliz kitalarının mühim tahribat yapmış ol masına atfedilmektedir. Ne olursa olsun Berlin sevkuleyis bakımından umumi vaziyetin değişmediğini tahmin etmekte dir.

Atınada sükûnet

Atina 25 (A. A.) — "Ofi., Halk sükûnet içindedir. Her tarafta mükemmel bir intizam hüküm sürmektedir. Sık sık verilen hava tehlikesi işaretleri bu intizamı hiç bir suretle bozma maktadır. Gazeteler halkı soğuk kanlılıkla muhafaza etmeğe ve istikbalde emin olmağa davet ediyorlar. Alman kitalarının faaliyeti hakkında sarîh malû mat alınmamıştır.

Alman zayıflığı ne kadar?

Ankara, 25 (Radyo gazetesi) — Bazı kaynaklara göre, Almanlar Balkan hareketi esnasında 25 - 30 bin yaralıyı Romanyaya sev ketmiştir. Bulgaristanın muhtelif şehirlerinde sabit ve sey yarı hastahanelerde yatan Al man yaralıların da hesabı ka tarsak Almanların yalnız yaralı olarak 45-50 bin kişi zayıt verdikleri kabul edilebilir. Maama- niş böyle bir cetin muharebede bu kadar zayıtın normal telâki edilmesi lâzımdır.

Bombardıman edilen yerler

Atina, 25 (A. A.) — "Tebliğ": Bir çok Alman tayyareleri Pire, Egine, Elis ve Megara mıntakalarına hü cum etmişlerdir. Atlan bombalardan bazıları adalarda yolu nakletmekte olan Hellas vapuruna isabet etmiş tir. Bir çok kadın ve çocuğu hamil bu lanın vapur tutuşmuş ve bir çok yolcu lar ölmüşler ve yaralanmışlardır. Di-

Yunanistanda

(Başı 1 incede)

"Limni valisi Karamencanis, Semendiredeki Alman valisinin Limni adasının teslimini Limni makamatına emrettiğini Yunan hükümetine bildirmiştir. Alman iltimatına carsamba günü gece yarısı nihayet buluyordu. Almanlar, Limni adası muslihaneye teslim edilmediği takdirde bu adayı cehren işgal edecekleri tehdidinde bulunmuşlardır. Vali, talimat istediği zaman Yunanistann şerefi icabı olarak va zifesini yapmak emrini almıştır.

Bu sabah saat 5 de tayyarelerin himayesinde Burniya limanına gelen askeri nakliye ge milerinden asker kitaları çık armaya başlamıştır. Adanın piya de ve polisten mürekkep küçük garnizonu saat 9 dan sonraya kadar mukavemet etmiştir. Yunan hükümetinin emri mucibin ce bütün Yunan memurları va zifelerini başında bulunuyorlar...

İngiliz resmi tebliği

Kahire 25 (A. A.) — "Tebliğ", Yunanistanda, İmparatorluk kuvvetleri, düşmana ciddi zayıt ver direrek, intizam dahilinde yeni bir geri çekilme hareketi yapmışlardır.

Kahire 25 (A. A.) — "Reuter", Bu akşam Kahireye gelen haber, lere göre, Yunanistanda çok şiddetli muharebelere rağmen, İngiliz kuvvetleri Almanlara karşı hatlarını tamamiyle muhafaza ediyorlar. Burada bi lindiğine nazaran İngilizlerin so cenahı Yunan cüzümlarını teması muhafazada devam ediyor. İngiliz hatına taarruz eden Alman kuvvetleri, Epirdeki Yunan ordusunun teslim ol mağına mecbur kalması üzerine serbest kalan kitalarla takviye edilmiştir.

Alman ilerleyişini yavaşlat

Berne 25 (A. A.) — "Ofi., Neue Zürcher Zeitung gazetesinin Berlin muhabiri bildiriyor: Yunanistandaki hareket hakkında Berlin'e gelen haberlere göre, Alman kitalarının ileri hareketi temposu muvakkaten yavaşla mıştır. Harekâtın ağırlaşması İngiliz dümder kitalarının mukavemetlerini artırmasına ve her seyden evvel esasen müna keje yolları itibarıyla fakir olan bu dağlık mıntakadaki harekât üzerinde müessir olan ve çekilmeden evvel İngiliz kitalarının mühim tahribat yapmış ol masına atfedilmektedir. Ne olursa olsun Berlin sevkuleyis bakımından umumi vaziyetin değişmediğini tahmin etmekte dir.

Uzak Şarkta Sovyet kataları meselesi

Londra 25 (A. A.) — Stockholm yolu ile Berlin'den alınan haberler, Sovyetler Birliğinin Uzak Şarkta bazı askeri kitalar çektiği hakkında son günlerde Japonlar tarafından verilen malû matı teyit etmektedir.

Temin edildiğine göre, Sovyet - Japon bitaraflık paktının imzası üzerine Moskova, Uzak Şarkta bulunan bazı ordularını tam mevcutlarıyla çekmeğe ve bunları bilhassa Baltik sahilleri ne, Sovyet Polonyasına ve Besarabyaya taksim etmeğe karar vermiştir.

Alman tebliğine göre

Berlin, 25 (A. A.) — "Tebliğ": Yunanistanda, çevirme hareketiyle yapılan bir hücum neticesinde Termopol geçidi işgal edilmiş ve düşman, uzun zamandanberi hazırlanmış bilhassa kuvvetli bir mevziden kovulmuştur.

Sofyadaki Yunan elçisi

Sofya 25 (A. A.) — Yunanistanın Sofya elçisi Pînelis ile elçilik memurları bugün husu sî bir trenle Varnaya hareket edecekler ve oradan bir Türk vapuru ile İstanbul'a gideceklerdir.

Ribbentrop İstişarede Bulunuyor

(Başı 1 incede)

hareket geçen ikincilerinde karşılıklı bir yardım paktı yapılması hususunda Bulgaristana yapmış olduğu tekliftir. Moskovanın, böyle bir muahede ak tedilemediği takdirde, Bulgaris tana bazı iktisadi anlaşmalar mu kabiline tek taraflı bir garanti vermeğe hazır bulunduğuy mevsuk haber alan mahfillerle ileri sürülmüştür.

Bulgurlar bu iki teklife de ka camaklı cevap vermişlerdir. Bul gar hükümetinin martta Alman kitalarının Bulgaristana girme si hakkında verdiği karar Sov yetleri oldukça sinirlendirmiş ve Moskova hükümeti Alman askerlerinin topraklarında tran sit suretiyle geçmesini müsa ade ettiği için Macar hükümeti ne de takbih etmiştir.

Bunu müteakip, Yugoslavyanın istilâsı arifesinde bu mem leketle bir ademi tecavüz paktı yapılmıştır. Sovyetler, Yugos lavyanın yaptığı harbi mesrû bir hareket olarak telâki etmekte dirler. Bu memleket elân Sov yetlerin bütün tevccühünü mu hafaza ediyor. Mevzuu bahis muahedenin akinden bir müd det önce Sovyetlerle Türkler a rasında bir "karşılıklı bitaraflık ve comprehension", paktı imzalanmıştır. Bu pak, iki memle ketten birinin bir tecavüz kar sında sürüklenebileceği bir mü dafaa harbi ihtimali derpiş e dilereceği yapılmıştır.

Bütün bunlardan başka Sov yetlerin ikincilerinde üçler pak tına iltihaka davet edildiği ve bu teklifin reddolunduğuda if sa edilmiştir. Bu meselenin if sa sı keyfiyetinin Almanların çok canını sıktığı zannedilmektedir. Bu hâdiseler Sovyetlerin, mi hver devletlerinin hoşuna gitme se de, daima mustakil bir si yaset takip ettiğini göstermekte dir. Sovyetlerin bu yolda devam edecekleri ve şimdi Almanya ta rafından bazı hususlarda istin zaç edilecek olurlarsa verecek leri cevabı yine mühasıran Sov yet menfaatleri bakımından ka rarlaşacakları bedihdir. Sov yetler Birliğinin vaziyeti hak kında yapılabilecek en doğru tahmin budur.

Avrupa muntakası haricinde ise Sovyetlerin Japonlarla yap tığı bitaraflık paktı vardır. Ja pon gazetelerinin bu pakt kar sında ilk günlerde gösterdikle ri harareti muhafaza etmemele ri dikkate değer bir noktadır. Sovyetlerin, silâh verilmesine devam olunacağı hakkında Çin'e verdikleri teminat Japon gazete lerindeki ağız değişikliğini az çok izah etmektedir.

Hitler - Horti Mülakatına Almanya'da Ehemmiyet Atfediliyor

Berlin, 25 (A. A.) — Yarı resmî bir kaynaktan bildiriliyor: Macar Naibi Amiral Horthy'nin Hitleri yaptığı ziyaret Berlin resmî ve yarı resmî mahfillerinde büyük bir alâka uyandırmıştır. Alman Hariciye Nezaretinde bu gün izhar olunan kanaate göre, bu ziyaretin Balkanlarda yeni nizam ile alakadar olması pek mümkündür. Macaristanın da bu nizamı istiraak ettiği Almanlar ta rafından beyan olunmaktadır.

Avam Kamarasında

Londra, 25 (A. A.) — Churchill Meclisin harp vaziyetinin müza keresini arzu ettiği anlamıduğunu söylemiş ve yakında mecliste bu husustaki müzakereleri açacağı m bildirmiştir. Avam Kamarası bilhassa Eden'in seyahatinin netice leri ile harp istishalâtı hakkında malûmat almak istemiştir.

Irak Parlamentosu, Petrol Hisselerinin Satılmasını Yasak Etti

Beyrut, 25 (A. A.) — "D.N.B.", Irak parlamentosu, Iraklılara ait petrol hisselerinin hükümetten müsaade alınmaksızın, satılma sını yasak eden bir kanun kabul etmiştir.

İstanbuldan Ayrılacaklar İçin Tebliğ

(Başı 1 incede)

2 Mayıs saat 14 te "Ankara" vapuru Galata rıhtımından. 1422 den 1821 (dahil) No. ya kadar (İneboluya).

3 Mayıs saat 18 de "Aksu" vapuru Galata rıhtımından. 445 den 692 (dahil) No. ya kadar (Zonguldağ). Atkaraca, Kuruşulu, Somucağ, Günlüce, İldizin, Isparı, Cankırı, Deniz yolu.

5 Mayıs saat 18 de "Aksu" vapuru Galata rıhtımından. 693 den 890 (dahil) No. ya kadar (Zonguldağ). Cankırı, Tüney, Kalecik, İrmak.

5 Mayıs saat 14 te "Trhan" vapuru Galata rıhtımından. 891 den 1121 (dahil) No. ya kadar (Bartına). 1822 den 1859 (dahil) No. ya kadar (Amasra, Kuruca sile, Cide, Ayancık'a).

6 Mayıs saat 18 de "Ankara" vapuru Galata rıhtımından. 2161 den 2413 (dahil) No. ya kadar (Samsun).

8 Mayıs saat 18 de "Aksu" vapuru Galata rıhtımından. 1861 den 2160 (dahil) No. ya kadar (Samsun). Lâdik, Havza, Hacı bayram, Amasya.

9 Mayıs saat 18 de "Trhan" vapuru Galata rıhtımından. 2415 den 2580 (dahil) No. ya kadar (Samsun). Lâdik, Havza, Hacı bayram, Amasya.

11 Mayıs saat 18 de "Ankara" vapuru Galata rıhtımından. 2581 den 2848 (dahil) No. ya kadar (Samsun). Havza, Turhal, Zile, Yıldızeli, Carsamba, Deniz yolu.

3 — Her aileye kara yolu için kırmızı ve deniz yolu için de ma vi biletler hazırlanmış ve birer de vesika numaralı verilmiştir. Vesika numaraları esas olup bütün muameleler bu numara ile yapılacaklardır. Ve sevke tâbi ailelerin daveti de yine bu vesika numarasiyle olacaktır.

4 — Her aile elindeki biletlerin tasdihi vesika numaralarıyla da hil olduğu kafilenin davet gününü gerek kavmakların yapacağı tebliğlerden gerek gazetede, ki illardan öğrenmeleri ve o gün o saatlerde behemhalGalata rıhtımında esya ve yiyecekleriye beraber hazır bulunmalıdır lar.

5 — Her aile beyannameyi verdiği kazaya müracaatla biletlerini hemen alacaktır.

6 — Her aile götürüleceği eşya nın başka eşyalarla karışmamasını temin için denki veya sandığı üzerine biletlerinin vesika nu marasını okunaklı ve büyük rakamlarla yazacaktır.

7 — Yolcular kâmilin güverte volcusu gibi seyahat edeceklerdir. Kamaralara parası ile de olsa yolcu alınmayacaktır. Kamaralar yolcular için hastahane olarak kullanılacak ve gemideki doktorun raporuna nazaran hasta olanlar, hamile veya emzikli kadınlar kamaralara meccan verleştirilecektir. Yolcular seyahat müddetine yiyeceklerini kendileri beraberlerinde götür eceklerdir. Vapurun kanfında mevcut yiyeceklerden para mu kabiline istifade edileceği gibi yalnız bir sıcak corbaya müna hır olmak üzere imkân nisbetinde istişlenlere ücreti mukabilinde corba verilebilir. Kamarada yat ırılan hastalara keza parası mu kabiline doktorun tavsiye e deceği yemekler yaptırılır.

8 — Zonguldağtan ve Samsun trenle dahile gidecek yolcu lar için, bu limanlara muvasa latları günü saat 18 de trenler tahrik ettirilecektir.

Hitler - Horti Mülakatına Almanya'da Ehemmiyet Atfediliyor

Berlin, 25 (A. A.) — Yarı resmî bir kaynaktan bildiriliyor: Macar Naibi Amiral Horthy'nin Hitleri yaptığı ziyaret Berlin resmî ve yarı resmî mahfillerinde büyük bir alâka uyandırmıştır. Alman Hariciye Nezaretinde bu gün izhar olunan kanaate göre, bu ziyaretin Balkanlarda yeni nizam ile alakadar olması pek mümkündür. Macaristanın da bu nizamı istiraak ettiği Almanlar ta rafından beyan olunmaktadır.

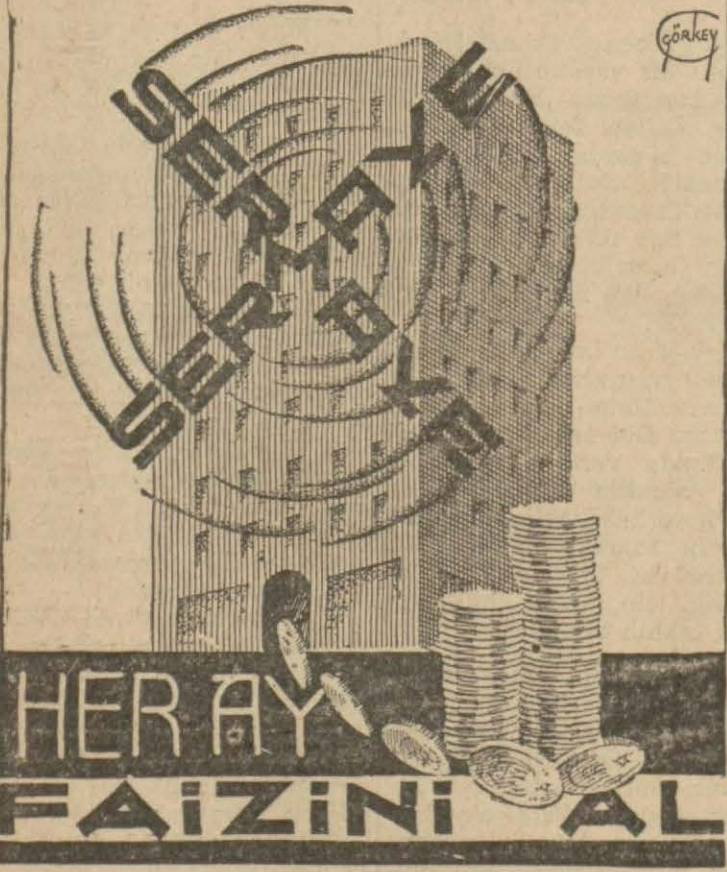
Avam Kamarasında

Londra, 25 (A. A.) — Churchill Meclisin harp vaziyetinin müza keresini arzu ettiği anlamıduğunu söylemiş ve yakında mecliste bu husustaki müzakereleri açacağı m bildirmiştir. Avam Kamarası bilhassa Eden'in seyahatinin netice leri ile harp istishalâtı hakkında malûmat almak istemiştir.

Irak Parlamentosu, Petrol Hisselerinin Satılmasını Yasak Etti

Beyrut, 25 (A. A.) — "D.N.B.", Irak parlamentosu, Iraklılara ait petrol hisselerinin hükümetten müsaade alınmaksızın, satılma sını yasak eden bir kanun kabul etmiştir.

TÜRK TİCARET BANKASI A.Ş. KUPONLU VADELİ MEVDUAT PARANI BURADA İZLET

HER AY FAİZİNİ AL

Başvekâlet Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi Direktörlüğünden

Besiktâşta Şeref stadında yaptırılacak olan 5311 lira keşif bedelli kuponu pisti ve atlama yerleri tanzimi şartnamesine göre kapalı zarf usulüyle münakasaya konulmuştur.

İhalesi 7.5.1941 Çarşamba günü saat 14.30 da Beyoğlunda Taksim Sıraserviler caddesinde 57 No. 11 bölge binasında yapılacaktır. Talipler tekliflerini ihale günü saat 14 e kadar bölge merkezine teslim etmiş bulunmalıdır.

Teminatı iptidaiyesi 390 liradır.
Taliplerin şartnameyi almak ve projelerini görmek üzere her gün bölge merkezinde spor servisine müracaat etmeleri ilân olunur. (3159)

BÜYÜK BİR FIRSAT

RIZAYI TARAFEYN İLE SATIŞ

Meşhur bir dekoratörün resimlerine göre, Avrupa malzemesiyle imal edilen gayet modern zengin mobilyalar: Yemek ve yatak odaları ile Salon takımları, Kütüphane, Bar Amerikan, Kristal ve Gümüş takımları, Muhtelif biblolar, Yünkers Gaz ocağı, 12 LÂMBALI R. C. A. LÜKS RADYO ve sair eşya, Maçkada Ralli hanının 7 numaralı Apartmanına her gün saat 9,30 dan 1 e ve 3 den 7 ye kadar ve Pazar günleri yalnız saat 10 dan 12 ye kadar müracaat olunması.

İstanbul Belediyesi İlanları

Beyazıtta Camialı mahallesinin Hacıoğlu sokağında 14/16 numaralı ev ankazının satışı açık artırma konulmuştur. Tahmin bedeli 534 lira ve ilk teminatı 40 lira 5 kuruştur. Şartname zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülebilir. İhale 12-5-941 Pazartesi günü saat 14 te daimi encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile ihale günü muayyen saatte daimi encümende bulunmaları. (3269)

Yalova Kaplıcaları İşletme Müdürlüğünden

Yalova kazası dahilinde 88 numaralı idareye ait plâj binası 1 Haziran 1941 tarihinden itibaren mevsimlik olarak açık artırma ile kiraya verilecektir.

Taliplerin 5 Mayıs 1941 Pazartesi günü saat 13 te kaplıcada idareye müracaatları. (3248)

OSMANLI BANKASI

TURK ANONİM ŞİRKETİ
TESİS TARİHİ 1863

Statüleri ve Türkiye Cumhuriyeti ile münakat mukavelenamesi 2297 Numaralı 10/6/1933 tarihli kanunla tasdik edilmiştir (24/6/1933 tarihli 2435 Numaralı Resmî Gazete)

Sermayesi : 10.000.000 İngiliz Lirası
İhtiyat akçesi : 1.250.000 İngiliz Lirası

Türkiyenin başlıca şehirlerinde

PARİS, MARSİLYA ve NİS'de

LONDRA ve MANÇESTER'de

MİSİR, KIBRIS, YUNANİSTAN, İRAN, İRAK, FİLİSTİN
ve MAVERAYI ERDUN'de

Merkez ve Şubeleri

YUGOSLAVYA, ROMANYA, YUNANİSTAN, SURIYE, LUBNAN
Filyalleri ve bütün Dünyada Acenta ve Muhabirleri vardır

Her nevi Banka Muameleleri yapar
Hesabi cari ve mevduat hesapları kışadı.
Ticari krediler ve vesaikli krediler kışadı.

Türkiye ve Enebi memleketler üzerine keşide senedat ile kontosu.

Borsa emirleri.
Esham ve tahvilât, altın ve emfaa üzerine avans.
Senedat tahsilâtı ve sair

En yüksek emniyet şartlarını nazir kiralık
Kasalar Servisi vardır.

Piyasanın en müsait şartları ile (kumbaralı veya
kumbarasız) tasarruf hesapları açılır.

Sahip ve Neşriyat Müdürü: Emin Uzman. Gazetecilik ve Neşriyat
T. L. Ş. TAN Matbaası

ÇOCUĞUNUZA VERECEĞİNİZ EN GÜZEL HEDİYE

Çocuk Ansiklopedisi

Her Çocuk babası, çocuğuna kıymetli bir hediye vermek ister. Fakat bu hediyeyi seçmekte güçlük çeker. Biz, sizi bu müşkülden kurtarıyoruz ve çocuğunuza bir Çocuk Ansiklopedisi hediye etmenizi tavsiye ediyoruz:

Çünkü: Çocuk Ansiklopedisi çocuğun mektepte mektep dışında, hattâ mektepten sonra mühtaç olduğu en kıymetli eserdir.

Çünkü: Her hediye kırılıp kaybolabilir veyahut unutulabilir. Fakat Çocuk Ansiklopedisi, çocuğun hayatı üzerinde tesir yapacak ve bütün hayatınca iz bırakacak bir eserdir.

Çünkü: Çocuk Ansiklopedisi bünü dünya çocuklarına yılbaşı ve bayram hediyesi olarak en çok verilen eserdir.

Çünkü: Çocuk Ansiklopedisi çocuğunuza faydalı ve bilgili bir arkadaş vazifesini görür. Ona hoş saatlerinde hocalık ve arkadaşlık eder.

Çocuk Ansiklopedisi iki cilttir. Mükemmel şekilde teclit edilmiş olarak iki cildi birden (7) liradır.

Talebe ve muallimlere tenzilâtli (6) liraya verilir.

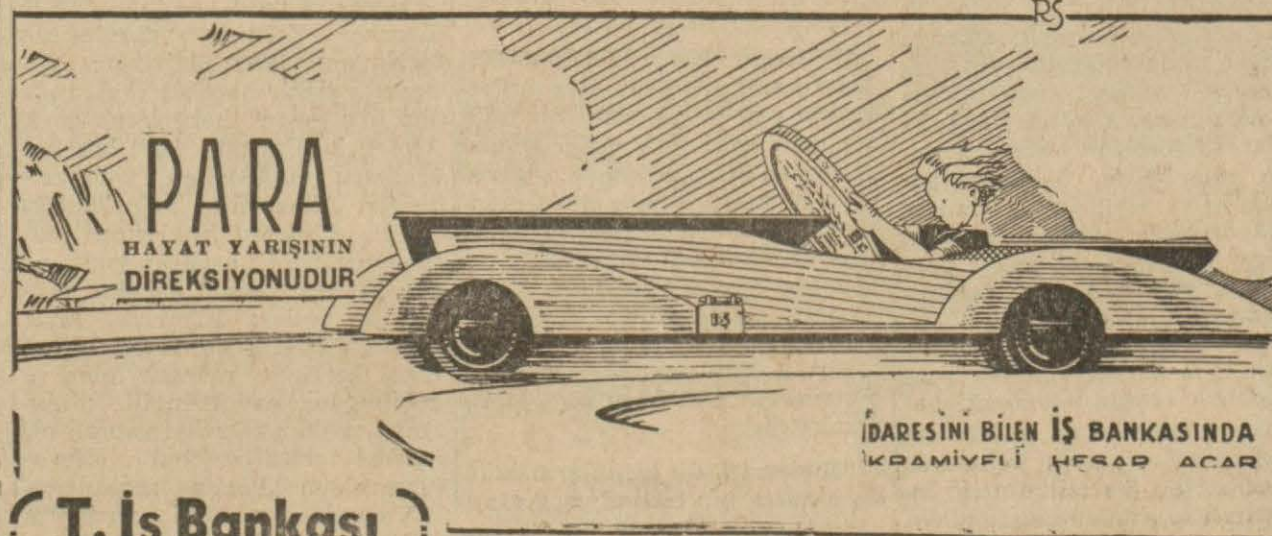
TAN Neşriyat Evi İstanbul

Adres: İstanbulda TAN Matbaası

İstanbul Defterdarlığından:

Sıra No.	Mahallesel	Sokağı	No.	İsmi	Sanatı	Senesi	Matrah	Kazang.	Buhran	Zam
						L. K.	L. K.	L. K.	L. K.	L. K.
1	Camiikebir	Muvakkit.	115	Murat O. Hüseyin	Kasap	937	135	5 54	1 11	3 40
2	Camiikebir	Cezair M.	21	Salih Çalık	Marangoz	"	"	"	"	87
3	Camiikebir	Bayram	17	İbrahim O. Hüsnü	Kasap	"	"	"	"	14
4	Camiikebir	Potinciler	20/1	Kâmil	Kunduracı	"	18	71	0 13	7 09
5	Sütlüce	Karaağaç	86	Rıza Türkoğlu	Kahveci	"	112 50	"	"	1 50
6	Kadimehmet	Havuzbaşı	15	Nazif Hakkı	Seyyar Seb.	936	0 60	12 00	2 40	2 80
7	Şehsuvar	B. Hendek	43/3	Yasef Birahya	pantoloncu	"	1 50	15 00	3 00	2 80
8	Camiikebir	Türabi	19	Nasuh O. Muhiittin	Bisikletçi	939	45 00	11 06	2 21	1 99
9	Süruri	Aynalı çeşme	38/3	Talya Tasye	Terzi	"	96 00	24 86	4 97	4 47
10	"	"	"	"	"	"	"	20 75	4 15	3 73

Kasımpaşa şubesi mükelleflerinden olup yukarıda adı ve işi, ticaretgâh adresleri yazılı şahıslar terki ticaretle yeni adreslerini şubeye bildirmemiş ve tebellüğe salâhiyetli bir kimse de göstermemişlerdir. Yapılan araştırmada bulunamamış olduklarından kazanç, buhran vergileriyle zamlarına ait ihbarnameleri bizzat tebliği mümkün olmamıştır. Keyfiyet 3992 sayılı kanunun 10, 11 ci maddelerine tevfiқан tebliğ yerine geçmek üzere ilân olunur. (3249)

PARA
HAYAT YARIŞININ
DİREKSİYONUDUR

İDARESİNİ BİLEN İŞ BANKASINDA
KRAMİYELİ HESAP AÇAR

T. İş Bankası

Küçük Tasarruf
Hesapları 1941

İKRAMİYE PLÂNI

Keşideler 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteğin tarihlerinde yapılır.

1941 İkramiyeleri

1 adet 2000 Liralık	=2000.—Lira
3 " 1000 "	=3000.— "
2 " 750 "	=1500.— "
4 " 500 "	=2000.— "
8 " 250 "	=2000.— "
35 " 100 "	=3500.— "
80 " 50 "	=4000.— "
300 " 20 "	=6000.— "

Doktor Hafız Cemal Dahiliye Mühessisi

Pazardan başka her gün saat
(2 — 6) ya kadar İstanbul
Divanyolu No. 104.
Tel: 22398

İnhisarlar Umum Müdürlüğü İlanları

Cinsi	Miktarı	Ekstentmenin şekli	Günü	Saati
Fıçı mantarı	76.200 adet	Pazarlık	28/4/941	16
Makins zinciri muh. cins	250 metre	"	5/5/941	14
Tanen alkol	330 Kg.	"	"	14,30
Asit sitrik	1.100 "	"	"	15
Terden Füzüvar	200 "	"	"	15,30
Kireç kaymağı	300 "	"	"	16
Amyant No. 2	50 "	"	"	16,30

I — Şartname ve nümuneleri mucibince yukarıda cins ve miktarları yazılı malzeme pazarlıkla satın alınacaktır.
II — Pazarlık hizalarında yazılı gün ve saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
III — Şartname ve nümuneler sözü geçen şubede görülebilir.
IV — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatlerde teklif edecekleri fiyat üzerinden % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte mezkûr komisyona müracaatları. (3108)

İstanbul Ankara Caddesi № 102 TEL: 24310

Diş Macunu Piyango Bileti Değildir

Sadece Talihe
Güvenilerek
Rasgele
Seçilmez

RADYOLİN

RADYOLİN: Güzel kokulu ve hoş lezzetlidir. Çocuklar bile kullanabilirler.

RADYOLİN: Mine tabakasını tahrip etmeden, çok kısa bir zaman içinde dişleri beyazlatır ve parlattır.

RADYOLİN: Ağızdaki her çeşit mikropları yüzde yüz öldürür. Ağız kokusunu izale eder, nefesi tatlılaştırır.

RADYOLİN: Diş etlerini kuvvetlendirerek bir çok tehlikeli hastalıkların önünü alır.

SABAH, ÖĞLE VE AKŞAM, HER YEMekten SONRA
GÜNDE 3 DEFA DİŞLERİNİZİ

RADYOLİN

DİŞ MACUNU İLE FIRÇALAYINIZ.

İstanbul Defterdarlığı Hocapaşa Şubesinde:

Hocapaşa Maliye şubesine vergi borcundan dolayı Şirkeçide Ankara caddesi 173 numaralı Valide lokanta ve birahanesinde haciz olunan 1 adet "G. M. Frijider" marka buz dolabı 1 adet şahup marka 3 lâmbalı radyo ve gramofon 1 adet demir soba ve boruları 1 adet beş ağızlı yemek sobası 1 adet kebab ısıtıcı 1 adet asma saat tahta masa, sandalye, ayna ve tabak 28.4.941 günü saat 11 de aleni müzayede suretiyle satılacaktır. Taliplerin mezkûr gün ve saatte mahallinde hazır bulunacak memurumuza müracaat etmeleri ilân olunur. (3271)

MARVİN İsviçre Presizyon saatleri Altın - Metal
LUXOR Radyoları ZET Havagazi ocakları - AEG
Elektrik âletleri - Bisikletler - Avizeler
OSMAN ŞAKAR ve Şki.
TAKSİTLE SATIŞ Galata Bankalar-Beyazıt-Kadıköy

Yeni Müşteri Bulmak Sanatı

Dr. Gasson diyor ki:

"Her tacir bu kitapta gösterdiğim usulleri tatbik etmek suretiyle bir iki sene gibi kısa bir zaman içinde müşterilerinin adedini bir misli arttırabilir. Ben bu kitabımda size bu sanatı öğretiyorum."

Fiatı 50 Kuruş.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme İdaresi İlanları

Muhammen bedeli (44.000) kırk dört bin lira olan 200 ton karpit 7/5/1941 Çarşamba günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

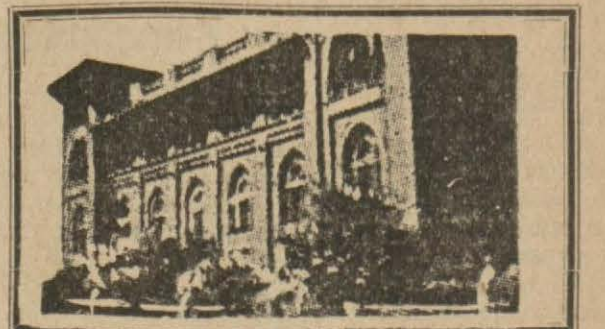
Bu işe girmek isteyenlerin (3300) üç bin üç yüz liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.
Şartnameler 200 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (3000)

Türkiye Cumhuriyeti

ZİRAAT BANKASI

Kuruluş Tarihi: 1888. — Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası. Şube ve Ajans adedi: 265

Zirai ve Ticari her nevi banka muameleleri.
Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 adet 1.000 Liralık 4.000 Lira	100 adet	50 Liralık	5.000 Lira
4 " 500 " 2.000 "	120 " 40 "	4.800 "	
4 " 250 " 1.000 "	160 " 20 "	3.200 "	
40 " 100 " 4.000 "			

DIKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir. Kurular senede 4 defa 11 Eylül, 11 Birincikanun, 11 Mart ve 11 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

KAYIP — İstanbul seyrüsefer idaresinden aldığım 3354 numaralı bisiklet plâkama kaybettim. Yenisini alacağımdan hükmü kalmamıştır.
Mehmet Babacan

KAYIP — Kadıköy İkinci Ortaokul 1939 - 1940 ders yılı devresi mezunlarındım. Mezuniyetime dair verilen belge kaybolmuştur. Yenisini alacağımdan kaybolan belgenin hükmü kalmamıştır.
548 Nezihe Alpaslan